1965 FEB 19

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

DÉL-MAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

55. évfolyam, 42. szám — Ára: 50 fillér — Péntek, 1965. február 19.

Huszonhárom százalékkal nőtt a termelés egy év alatt Szeged tsz-eiben

A szegedi szövetkezeti gazdaságokban véglegesen befejeződtek a zárszámadások, sőt, a megyei jogú városi tanács mezőgazdasági osztályának dolgozói már az eredmények összesítésével és értékelésével is elkészültek. Hovorka István osztályvezető mondotta el:

Százmillió forint értékű áru a piacra!

— A szegedi termelőszövetkezetek eredményekben gazdag, jó esztendőt hagytak maguk mögött. A négy gazdaság összesen 102 millió 132 ezer forint értékű kenyérgabonát, hízott állatot, zöldségfélét és más terményt adott el az államnak, illetve közvetlenül a szegedi fogyasztóknak! Ez a termékmennyiség kereken 23 százalékkal több annál, mint amennyit 1963-ban termeltek változatlan területen ugyanezek a gazdaságok.

Különösen a Móra Ferenc és a Felszabadulás Tsz-ek árutermelése mutat az új zárszámadások tükrében várakozáson felüli fejlődést. A Felszabadulás Tsz gazdái egyetlen év alatt a korábbi 27 millió 776 ezer forintról 34 millió 205 ezer forintra növelték közös földjeik és az állattenyésztésük együttes hozamait. A Móra Ferenc Tsz-ben pedig 38,4 százalékos emelkedést mutat a mérleg a termelékenység fokozására. Az újszegedi Haladás Tsz termelési eredménye is több mint 5 millió forinttal növekedett 1963-hoz képest. S most 22 millió 112 ezer forint termelési értéket számoltak el a vezetők a gazdáknak. Megközelítően hasonlóak a közös munka újabb sikerei a szeged-mihályteleki Új Élet Tsz-ben is.

A tiszta nyereség

Hovorka István osztályvezető beszámolt arról is, hogy a termelés színvonalával hasonló mértékben nőttek a különféle közös szövetkezeti alapok is. Például a négy gazdaság összes állóeszközeinek értéke jelenleg 22 százalékkal magasabb az egy évvel korábbinál. A fel nem osztható szövetkezeti alapok értéke pedig megközelítette most a 61 és fél millió forintot.

A tiszta gazdálkodási nyereség a négy szövetkezetben együtt 11 millió forintot mutat. Ezzel együtt a tehermentes tiszta szövetkezeti vagyonrész értéke Szegeden jelenleg 82 millió forint.

A fejlődés a szegedi szövetkezeti mozgalom újabb vitathatatlan győzelméről tanúskodik. Azonban mint Hovorka elvtárs is mondotta, mégsem lehetünk teljesen elégedettek.

Magas az önköltség

Addig, míg a mezőgazdasági termelés értéke halmozottan 23 százalékkal nőtt 1963-hoz képest, a termelési költségek 29 százalékkal emelkedtek. Ez összefüggésben van a személyi jövedelmek esetenként az indokoltnál nagyobb mértékű növelésével.

Az önköltségek alakulásában jelenleg a legkedvezőtlenebb képet a Haladás Tsz gazdálkodása mutatja. A termelékenység nívója itt 29 százalékos emelkedést mutat, viszont az önköltségnövekedés ennek csaknem a duplája, 56 százalék. Az Új Élet Tsz-ben a 7 százaléknyi termelésemelkedéssel szemben 18 százalékkal növekedett az egy évvel ezelőttihez viszonyítva az önköltség. A Felszabadulás Tsz-ben viszont évközben sem feledkeztek meg az önköltségi szintek egészséges alakításáról. Huszonhárom százalék termelésnövekedés mellett önköltségeik csak 18 százalékkal nagyobbak most, mint 1963-ban voltak.

Szigorúbb takarékosság

Az indokolatlanul magas önköltség rossz hatással van többek között az egy szántóegységre jutó átlagos gazdálkodási eredményekre is. Míg a termelés színvonala erőteljesen emelkedett, a gazdálkodási eredmények valamelyest csökkentek. Az elmondottakból egyenesen következnek a szegedi tsz-ek vezetőinek és gazdáinak legfontosabb feladatai. Általános érvényű, ugyanakkor apró részletekre is kiterjedő takarékossági mozgalomnak kell kibontakoznia Szeged szövetkezeteiben. Azonban a takarékosság alatt nem gondolunk a szorgalmasan dolgozó gazdák személyi jövedelmének leszállítására. Tökéletesebb munkaszervezéssel, még jobb vezetéssel biztosítani lehet, hogy az önköltségek a termelés emelkedését mutató számok alá szoruljanak.

TERVEZŐK TANÁCSKOZÁSA

A KÖZÉPISKOLAI FELVÉTELEKRŐL

A GÉPKOCSI NYEREMÉNY-BETÉTKÖNYVEK SORSOLÁSA

FEJLŐDŐ VEGYIPAR

A harmadik gyár a TVK-ban

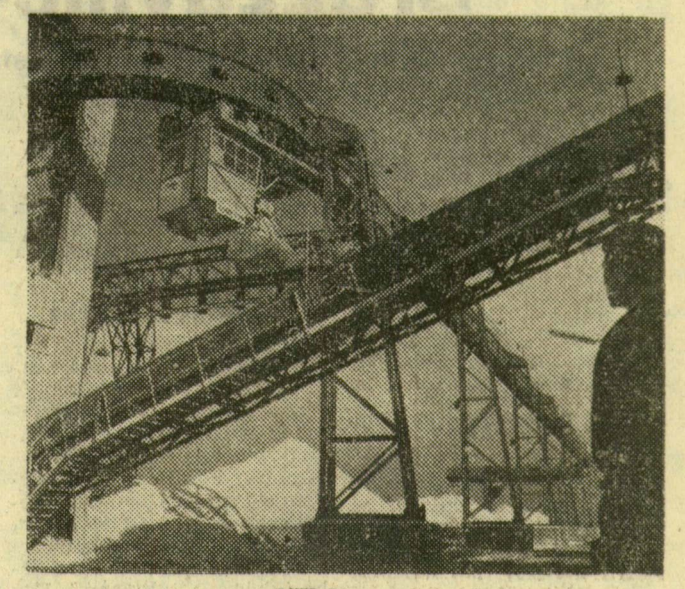

(MTI Foto – Lajos György felv.)

Rövidesen megkezdi a folyamatos termelést a harmadik kénsavgyár, amely a most épülő műtrágyagyárnak szolgáltatja a fontos alapanyagot. A lengyel gyártmányú modern üzemben mindössze 24 ember dolgozik. Évente 100 ezer tonna kénsavat fognak előállítani a Tiszamenti Vegyiművek új gyárában. Képünkön: A kéntároló térről daru adagolja az elemiként az olvasztóba

A testvéri barátság szerződése

Fogadás a moszkvai magyar és a budapesti szovjet nagykövetségen

Szipka József, hazánk moszkvai nagykövete csütörtökön fogadást adott a szovjet—magyar barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés aláírásának 17. évfordulója alkalmából.

A fogadáson szovjet részről megjelentek G. I. *Voronov*, az SZKP Központi Bizottsága Elnökségének tagja, I. V. *Szpiridonov*, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa szövetségi tanácsának elnöke, M. P. *Georgadze*, a Legfelső Tanács Elnökségének titkára, N. P. *Firjubin* külügyminiszter-helyettes, Sz. T. *Asztavin*, a szovjet külügyminisztérium 5. európai osztályának vezetője, P. N. *Fedoszejev*, a Szovjet Tudományos Akadémia alelnöke, a Szovjet—Magyar Baráti Társaság elnöke, valamint a szovjet politikai és társadalmi élet sok más ismert személyisége.

*

G. A. Gyenyiszov, a Szovjetunió budapesti nagykövete csütörtök este fogadást adott a magyar—szovjet baráti, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés aláírásának 17. évfordulója alkalmából. A fogadáson megjelent *Gáspár* Sándor, *Nemes* Dezső, *Rónai* Sándor, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, *Vass* Istvánné, az országgyűlés elnöke, *Péter* János külügyminiszter, *Sarlós* István, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, *Csémi* Károly honvédelmi miniszterhelyettes, *Lugossy* Jenő művelődésügyi miniszterhelyettes, továbbá a külügyminisztérium és a művelődésügyi minisztérium több vezető munkatársa, valamint politikai, társadalmi és kulturális életünk számos ismert személyisége. A fogadáson résztvett a Budapest felszabadulása 20. évfordulójának ünnepségeire hazánkba érkezett szovjet küldöttség is. A. M. *Kalasnyikov*-nak, a moszkvai pártbizottság titkárának vezetésével.

Magyar részről jelen volt *Puja* Frigyes, az MSZMP Központi Bizottsága külügyi osztályának vezetője, *Erdélyi* Károly külügyminiszter-helyettes és mások.

A fogadáson Szipka József nagykövet és G. I. Voronov pohárköszöntőt mondott.

Szovjet lapok a barátsági szerződésről

A csütörtöki szovjet lapok vezető helyen ismertetik a Magyar Népköztársaság és a Szovjetunió vezetőinek táviratváltását a szovjet—magyar baráti, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés aláírásának 17. évfordulója alkalmából.

A csütörtöki Pravdában V. *Geraszimov*, a lap budapesti tudósítója emberi kapcsolatok egész sorozatával illusztrálja a szovjet—magyar barátságot. A Krasznaja Zvezdában N. *Irov*, a közgazdasági tudományok kandidátusa írt cikket hazánk és a Szovjetunió gazdasági kapcsolatairól. Több moszkvai lap átvette M. *Popovnak*, a TASZSZ budapesti tudósítójának jubileumi megemlékezését.

TÉLI MUNKA — TAVASZRA

A mihályteleki Új Élet Tsz gazdái kihasználják a februári enyhe napokat. A táblák szélein felhalmozott 1000 vagonnyi istállótrágyát széthordják a 200 holdas területre, melyen fűszerpaprika termesztését tervezik. Olykor 50—60 ember rakja a lovaskocsikra, traktor vontatású pótkocsikra a trágyát, majd elszállítják a kijelölt helyre.

Fent: A máris tavaszt váró szorgoskodó szövetkezeti munkacsapatok keze nyomán gyorsan apadnak a határban az óriás trágyaszarvasok
Lent: Lovasfogatok, pótkocsikat vontató traktorok keményen küzdenek a sáros, havas talajjal, várakozásra azonban nincs már idő. Mire a tavasz első lehellete megérkezik, már más munkák lesznek soron

(Somogyiné felv.)

Ülést tartott a Minisztertanács

A kormány Tájékoztatási Hivatala közli:

A Minisztertanács csütörtökön ülést tartott. Meghallgatta és jóváhagyólag tudomásul vette Apró Antalnak, a kormány elnökhelyettesének tájékoztatóját a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsának XIX. ülésszakáról és a végrehajtó bizottság XVI. üléséről.

A külügyminiszter és a külkereskedelmi miniszter beszámolt dr. Bruno Pittermann osztrák alkancellár magyarországi látogatásáról és a vele folytatott tárgyalásokról. A művelődésügyi miniszter az Egyesült Arab Köztársaságban tett hivatalos útjáról tett jelentést. A kormány a beszámolókat tudomásul vette.

A Minisztertanács határozatot hozott arra, hogy az országgyűlés legutóbbi ülésszakán elhangzott javaslatokat az érintett állami szervek vezetői megvizsgálják, a szükséges intézkedéseket megtegyék, illetve a saját hatáskörükben nem rendezhető kérdésekben a kormányhoz előterjesztést tegyenek.

A Minisztertanács megvitatta és tudomásul vette a földművelésügyi miniszternek a tavaszi mezőgazdasági munkákra való felkészülésről és a szükséges intézkedésekről szóló előterjesztését.

Az építésügyi miniszter jelentést tett a Balaton-környék fejlesztésére hozott kormányhatározatok végrehajtásának eddigi eredményeiről és a további feladatokról. A Minisztertanács a jelentést elfogadta.

A kormány ezután egyéb ügyeket tárgyalt. (MTI)

Orbán László elvtárs előadása Szegeden

Csütörtökön délelőtt Szegeden a Vörös Csillag Filmszínházban „A párt eszmei-politikai nevelőmunkájának időszerű kérdéseiről" előadást tartott Orbán László elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Központi Bizottság osztályvezetője.

Politikai gyilkosságok Brazzaville-ben

A leopoldville-i kormánycsapatok ismét megsértették Uganda határát

Az ügyben hétfő óta folyik a nyomozás. Lazara Maesokotát, a főállamügyészt és Anselme Massouanét, a Kongói Távirati Iroda vezérigazgatóját — aki a tájékoztatásügyi miniszter tárcáját is betöltötte — a hét elején meggyilkolva találták brazzaville-i lakásán. Eltűnt otthonából Joseph Pouabou, a Legfelső Bíróság elnöke is.

Terrorosztag

A nyomozás eddigi adatai szerint ismeretlen tettesekből álló terrorosztag tört be a magas rangú tisztviselők lakására hétfőn este. A két férfi holttestét borzalmasan megcsonkították. A Legfelső Bíróság elnökét még mindig keresik.

Az emberrablás, illetve a gyilkosságok éjszakáján — mint a brazzaville-i rádió mondja — a Kongó folyó brazzaville-i partján letartóztattak nyolc leopoldville-i állampolgárt.

A brazzaville-i rádió közleménye szerint a gyilkosságok összefüggésben állnak a két Kongó viszonyának válságával.

A leopoldville-i rádió időveszteség nélkül válaszolt a brazzaville-i vádakra, s minden felelősséget elhárított a gyilkosságok ügyében.

Behatolás Ugandába

Onama ugandai belügyminiszter szerdán kiadott közleménye szerint a kongói (Leopoldville) kormánycsapatok megint két alkalommal betörtek Uganda területére. Egy kongói őrjárat kedden Uganda délnyugati részén sértette meg a határt és behatolt az ottani határőrállomásra, majd ellenállásba ütközve visszavonult. Egy másik őrjárat az északi határvidéken hatolt be, de szintén menekülésre kényszerült.

Biztonsági okokból Uganda a ruandai határ lezárását is elrendelte.

Tiltakozás az amerikai beavatkozás ellen

Johnson elnök szerdán este magához kérette Tanzania, Kenya és Uganda nagykövetét, s jelentések szerint a kongói kérdésről tárgyalt velük.

Ezt megelőzően Kironde, Uganda állandó ENSZ-képviselője sajtóértekezletet tartott, amelyen jelen volt Zambia, Kenya és Tanzania ENSZ-küldötte is.

Az ugandai ENSZ-képviselő hangoztatta, hogy kormánya felelősnek tekinti az Egyesült Államokat az országa ellen intézett kongói bombatámadás miatt, minthogy a kongói gépeket amerikaiak, illetve kubai ellenforradalmár pilóták vezették, akiket az amerikai kormányhatóságok szerveztek be és fizetnek. Az események azt bizonyítják — mondotta Kironde —, hogy az Egyesült Államok a Biztonsági Tanács határozata ellenére folytatja kongói beavatkozását, s ezzel minden afrikai állam biztonságát fenyegeti. Ez az akciója — mondotta az ugandai ENSZ-küldött — nem sokban különbözik attól, amit Vietnamban művel. (MTI)

Az új török kormány programja

Ürgüplü kijelölt török miniszterelnök szerdán beható tanácskozást folytatott az ellenzéki pártok vezetőivel. A tanácskozás eredményeként megállapodás jött létre az új török kormány összetételéről és programjáról.

A kijelölt miniszterelnök a sajtó képviselői előtt kijelentette: A kormány Atatürk reformjai szellemében kíván munkálkodni és egyik fő feladatának tekinti, hogy az agrárreform nemzeti programmá váljék. Az új kormány hű marad Törökország eddigi külpolitikájához, de annak nagyobb tekintélyt igyekszik kivívni. (MTI)

A Szovjetunió elismerte a függetlenné vált Gambiát

Csütörtökre virradó éjjel *függetlenné vált Gambia*, Nagy-Britannia háromszáz éves nyugat-afrikai gyarmata, — amint lapunk tegnapi számában jelentettük.

Az ünnepi szertartás során *felvonták* a kék, vörös, zöld és fehér színű nemzeti zászlót. *David K. Jawara*, Gambia miniszterelnöke mondott ünnepi beszédet.

Alekszej Koszigin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke *üdvözlő táviratot küldött* Gambia miniszterelnökének. A táviratban a szovjet miniszterelnök közölte, hogy *a Szovjetunió kész felvenni a diplomáciai kapcsolatokat Gambiával.* (MTI)

Összeült az ENSZ-közgyűlés

New Yorkban csütörtökön délután — magyar idő szerint 21.30 órakor — *ismét összeült* az ENSZ-közgyűlés.

Az ülés megnyitása után nyomban *Halim Budo* albán delegátus kért szót. (Mint ismeretes, a közgyűlés keddi ülésén az albán küldöttség kérte, hogy azonnal térjenek vissza a szavazáshoz a közgyűlésben. A szerk.) *Quaison-Sackey*, a közgyűlés elnöke megtagadta az albán delegátus kérését, arra hivatkozva, hogy előbb ő kíván nyilatkozatot tenni a közgyűlésben. Az elnök emlékeztett rá, a közgyűlés néhány adminisztratív intézkedést hoz, s utána *elnapolja* ülésszakát.

Az ülés lapzártakor még tart. (MTI)

Bonn zsarolási kampánya

A csütörtöki *Pravda* közli *Primakov* cikkét arról a bonni *zsarolási kampányról*, amely Walter *Ulbricht* kairói hivatalos látogatását megelőzi.

A Pravda felhívja a figyelmet néhány körülményre: Bonn szemmel láthatólag meg akarja mutatni Izraelnek, hogy jórészt csak a katonai szállítások megszüntetésének *nyilvános* bejelentéséről van szó. A két partner — noha az utóbbi években elismerte a titkos egyezmény létét — eddig is *titokban tartotta* a nyugatnémet katonai szállítások részleteit. Bonn bejelentésében ezenkívül — nyilván szándékosan — nem esik szó arról, hogy az NSZK-ba irányuló izraeli fegyverszállításoknak is véget vetnek. Nem titok ugyanis, hogy az izraeli könnyűfegyverzet szállítása a két ország *titkos egyezményének* egyik legfontosabb pontját alkotja. Ez a fegyvervásárlás lényegileg az izraeli hadiipar hitelellátását jelenti.

A Pravda szemleírója végül rámutat: a nyugatnémet militarista körök *minden eszközzel* meg akarják akadályozni az NDK Államtanácsa elnökének látogatását, amely súlyos csapást mér az NDK elszigetelését célzó bonni tervekre. Ugyanakkor *rendületlen marad* az a kapcsolatuk, amelyet az izraeli szélsőséges vezető-garnitúrával építettek ki. Ezt egyre jobban megértik az arab országok is. (MTI)

A francia külügyminiszter Washingtonban

Couve de Murville francia külügyminiszter szerdán este többnapos látogatásra Washingtonba érkezett. A francia külügyminiszter csütörtökön délután megkezdte tanácskozásait amerikai kollégájával, *Dean Ruskkal.*

Megfigyelők szerint a washingtoni tanácskozáson nagy szerep jut általában a vietnami helyzetnek és különösen Dél-Vietnam jövőjének, amelyről Franciaország és az Egyesült Államok elképzelése *nagyon is* különböző.

A MARSALL VÁLASZOL

Szokolovszkij szovjet marsall szerdán Moszkvában sajtóértekezletet tartott, s ismertette a szovjet fegyveres erők helyzetét — amint ezt lapunk tegnapi számában jelentettük. A sajtóértekezleten teljes pompával jelentek meg a NATO-országok moszkvai katonai attaséi. Érthetően felvillanyozta, bár korántsem lepte meg őket a New York Herald Tribune moszkvai tudósítójának kérdése:

— Marsall, szíveskedjék közölni, hány szovjet interkontinentális és globális rakéta van harci készenlétben és ezek közül hány irányul közvetlenül az Egyesült Államokra?

Szokolovszkij marsall habozás nélkül válaszolt:

— A világsajtó egy része 250 000, más része pedig 400 000 megatonnára becsüli az atomhatalmak rakétáinak robbanóerejét. A tudósító úr nyilván tudja, hogy menynyi rakétája van az Egyesült Államoknak. Elenyésző számban vannak atomrakéták Franciaországban és Angliában is. Minthogy több atomhatalom nincs, a többi mind a Szovjetunióban van.

DÉL-VIETNAM ÚJ BÁBKORMÁNYÁNAK HARCIAS MEGNYILATKOZÁSA — AZ AMERIKAIAK BÍRÁLJÁK JOHNSON KIJELENTÉSEIT — TÁMADNAK A SZABADSÁGHARCOSOK

Az amerikai hadihajók újabb betörése a VDK felségvizeire

A Vietnami Tájékoztató Iroda jelentése szerint a csütörtökre virradó éjszaka az Egyesült Államok és a délvietnami bábkormány négy hadihajója Nghe An tartományban

behatolt a Vietnami Demokratikus Köztársaság felségvizeire és bombázta a Quynh Luu körzetben levő Quynh Lap községet.

A partmenti ütegek válaszoltak a tüzelésre, mire a hajók déli irányban elmenekültek. A Vietnami Demokratikus Köztársaság torpedónaszádjai a menekülő hajók üldözésére indultak és

kettőt közülük megrongáltak.

Dél-Vietnamban a harctéri jelentések szerint az elmúlt hetekben megélénkült a szabadságharcosok tevékenysége az úgynevezett „második taktikai körzet" területén. Az AFP tudósítójának véleménye szerint ez valószínűleg azt jelenti, hogy

a partizánok nagyobb offenzívára készülnek

a közép-vietnami fennsíkokon és partvidéken.

Phan Huy Quat dél-vietnami miniszterelnök új kormánya szerdán délután minisztertanácsot tartott, majd utána kiáltvánnyal fordult a nemzethez.

A harcias hangú megnyilatkozás a kormányban helyet foglaló katonatisztek befolyására vall.

A kormány hangoztatja: minden katonai, diplomáciai és politikai intézkedést meg fog tenni annak érdekében, hogy „győzelmet arasson a kommunista agresszió fölött" és „annak felszámolása után helyreállítsa a békét az országban".

„Az elnök megfogalmazásából még mindig hiányzik az utalás a körülményekre, amelyek lehetővé tennék az olyasfajta tárgyalásos megoldás elérését, mint amilyent U Thant ENSZ-főtitkár javasolt. Az ilyen lépések nélkül

napról napra növekszik a kiterjedt háború veszélye" — így kommentálja a New York Times csütörtöki vezércikkében Johnson elnök szerdai nyilatkozatát a vietnami kérdésről.

Mint a nagy befolyású lap vezércikke is mutatja,

az amerikai közvéleményt általában nem elégítették ki Johnson elnök szavai.

Csütörtökön ismét több kommentátor mutat rá arra, hogy az egyetlen lehetséges megoldás Vietnamban a tárgyalások. (MTI)

A „banánpióca" REGÉNYE

3 Per az UFCO ellen — a „zöld pápa" nyer

A demokratikus útra lépett és monopóliumok hatalmát megnyirbáló Arbenz-kormány a guatemalaiak nagy többségének támogatását élvezte. Ezért is bukták meg sorra a United Fruit és a CIA amerikai kémügynökség által kiagyalt összeesküvések. Elhatározták, hogy Hondurasból indítanak agressziót Guatemala ellen. Az UFCO bostoni központjában kiagyalt támadásnak ezúttal csak néhány jellemző epizódját elevenítjük dokumentumok alapján — bizonyítva a United Fruit kezdeményező szerepét ebben a mocskos ügyben.

Miguel Idigoras Fuentes később (1958-tól az őt elmozdító 1963-as puccsig) Guatemala elnöke, az Arbenz megbuktatását célzó támadás egyik vezérbábúja egyik könyvében ezt írta 1954 elején salvadori emigrációja napjairól:

„A United Fruit Company volt képviselője, Walter Turnbull úr látogatott meg egyik nap két gentlemennel, akik a CIA beosztottjaiként mutatkoztak be. Azt mondották, hogy népszerű vagyok Guatemalában és segítenek nekem Arbenz megdöntésében. Megkérdeztem természetesen, milyen feltételekhez kötik segítségüket... A többi között meg kellett ígérnem: kedvezményben részesítem a United Fruit társaságot, valamint az Amerikai Nemzetközi Vasutak közép-amerikai vállalatait; feloszlatom a vasutas szakszervezeteket; szilárd, diktatorikus kormányt alakítok... Ki kellett fizetnem a vállalkozásba fektetett minden centet. A magam részéről elfogadhatatlannak találtam a feltételeket."

Úgy látszik Idigoras Fuentes csak a vállalkozás költségeinek visszatérítését kifogásolta, mert a salvadori—hondurasi határon „Pacto de caballeros", vagyis „megállapodás adott szóra" született közte és Armas ezredes, a Hondurasban gyülekező agressziós zsoldossereg parancsnoka között.

Armas zsoldosait Hondurasban a United Fruit egyik ültetvényén képezték ki, egy másikon pedig a CIA épített repülőteret. Az akcióért Frank Wisner, a CIA helyettes tervügyi igazgatója felelt, de Eisenhower akkori elnök hozzájárulásáért a két Duller-fivér — Foster Dulles külügyminiszter és Allan Dulles, a CIA főnöke — kilincselt a Fehér Házban. A United Fruit vezetői ugyanis bombavető repülőgépek bevetését is sürgették — a CIA, illetve a US Air Force állományából.

Néhány nappal az 1954 júniusában Guatemala ellen indított agresszió előtt a washingtoni Fehér Házban reggeli után Eisenhowerrel tanácskozott a két Dulles-fivér, a vezérkar képviselői és a CIA funkcionáriusai jelenlétében.

— Biztosak a sikerben? — kérdezte tőlük Eisenhower, majd miután igenlő választ kapott, megjegyezte:

— Kész vagyok megtenni minden szükséges lépést az ügy sikere érdekében.

Eisenhower ezt kilenc évvel később ismerte be nyilvánosan — s ezzel mint az USA egykori elnöke az amerikai imperializmus egyik legszégyenletesebb agresszióját az egész világ előtt magáénak vallotta.

A CIA egyetlen éjszakára tervezte az Arbenz-kormány megdöntését. John Perrifoy amerikai nagykövet (akit egyébként a United Fruittal való közismert kapcsolatai révén UFCO-diplomatának is neveztek), 1954. június 18-án Guatemala Cityben jó kedvvel mondta beosztottjainak: „Fiúk, holnap ilyenkor nagy mulatságot rendezünk!"

A hondurasi területről Guatemala földjére lépett Armas-zsoldosok azonban ólomlábakkal jártak, a CIA P-47 típusú gépei közül egyet lelőttek, egyet eltaláltak, amikor Guatemala Cityt bombázták. Eisenhower nyomban hozzájárulását adta újabb amerikai repülőgépek bevetéséhez — miközben Cabot Lodge amerikai küldött a Biztonsági Tanács ülésén a legképtelenebb hazugságokat agyalta ki a szabadságáért küzdő Guatemala ellen. Arbenz csak a tizenkettedik napon adta fel a harcot...

Diaz ezredes juntája vette át a hatalmat, de másnap Monzon gépfegyverrel lelőtte őt, s maga lépett a junta élére. Armas pedig a harmadik napon az amerikai nagykövet repülőgépén érkezett Guatemala Citybe, s a United Fruit bizalmából hamarosan Guatemala elnöke lett. A lakosság 70 százalékát — az írástudatlan parasztokat és indiánokat — megfosztották választójoguktól. A United Fruit és a nagybirtokosok visszakapták földjeiket, feloszlatták a szakszervezeteket. Vagyis minden úgy történt, ahogyan az UFCO és a CIA megbízottai Idigoras Fuentestől kérték, s aki Armas 1957-ben történt meggyilkolása után foglalta el Guatemala elnöki székét — a United Fruit bizalmából.

A múlt század vége óta e recept szerint uralkodik Közép-Amerikában a ma már 500 millió dolláros tőkével, 3 millió hold földdel, 2400 kilométer vasúttal, csaknem száz gyümölcsszállító teherhajóval és minden élő fölötti hatalommal rendelkező „banánpióca", s vele együtt az Egyesült Államok.

Pedig — éppen Guatemala elleni agresszió után, hogy lecsendesítsék a United Fruit ellen szerte Amerikában fellángolt tiltakozásokat — az Egyesült Államokban még pert is indítottak a mindenható banántröszt ellen. A vád, amelyet Bronwell amerikai főügyész terjesztett a New Orleans-i bíróság elé, így hangzott: Az UFCO megsértette a monopóliumokról és az adókról szóló törvényeket, monopolhelyzetével irányítja az árakat és kizárja a konkurrenciát az amerikai banán-piacon, kezében tartja Közép-Amerika csaknem valamennyi banán-ültetvényét, különleges jogokat élvez kikötők és vasutak használatában, nyomást gyakorol klienseire.

Nos, ez meglehetősen enyhe kifejezés volt, s a United Fruit politikai kalózkodásáról és hatalmáról egyetlen szó sem esett... Az UFCO azonban (maga mögött tudva a 2 milliárd dollár tőkével rendelkező hatalmas Du Pont trösztöt, a Massachusetts államból kongresszusi tagokat, akiknek megválasztása az államban székelő banán-trösztől függ) eltemette a pert. A bohózatba illő tárgyalás nem volt más, mint a United Fruit bostoni igazgatótanácsának és Dulles külügyminisztériumának manővere a guatemalai beavatkozás elleni latin-amerikai felháborodás levezetésére.

Figueres costa-ricai elnök a per idején maga is a banántröszt védelmére kelt, mondván: „Valóban nevetséges, hogy most, amikor partnerek vagyunk, az Egyesült Államokban trösztellenes pert indítanak, amely siker esetén széthúzza a banánüzlet alapjait."

A United Fruitnak jó ügyvédei voltak, s azok ma is a közép-amerikai „banánköztársaságok" diktátorai, a „banánpióca" helytartói, akik uralmukat és életüket a Bostonban székelő „zöld pápához" kötötték. Nem ők fogják szétzúzni a közép-amerikaiak vérét szívó „banánpiócát"...

Sebes Tibor

VÉGE

A legkorszerűbb és a gazdaságosabb megoldást alkalmazzák tervezőink

Csütörtökön délelőtt Szegeden a megyei tanácsháza nagytermében Bács, Békés és Csongrád megye tervező vállalatainak, egyes ipari, mezőgazdasági üzemeinek, szövetkezeteinek műszaki tervezői, beruházási szervek, építőipari vállalatok vezetői részére ankétot rendezett az Építésügyi Minisztérium Tervezési Főosztálya és az MSZMP Csongrád megyei bizottságának ipari osztálya.

A tanácskozást *Schön* József, az ÉM Tervezési Főosztályának helyettes vezetője nyitotta meg, majd *Csakmag* György, az MSZMP Csongrád megyei bizottsága ipari osztályának vezetője tartott előadást a műszaki tervezés időszerű kérdéseiről.

Növelni kell a tervező munka színvonalát

Előadása bevezetőjében azokra a feladatokra hívta fel a figyelmet, amelyeket az MSZMP Politikai Bizottságának 1960. júniusi, s a Központi Bizottság elmúlt évi februári határozata tartalmaznak. Hangsúlyozta, hogy ezek megvalósítása érdekében növelni kellett a tervezői kapacitást, a legkorszerűbb és gazdaságosabb megoldásokkal emelni a tervezőmunka színvonalát. E cél elérése érdekében a tervező vállalatokra, tervezőkre több feladat vár. A többi között ***a tervezési előírások, az adminisztratív kötelezettségek egyszerűsítése,*** az indokolatlan, sok részlet- és műhelyterv készítésének csökkentése, a típustervek kötelező alkalmazása, azok gyakori megváltoztatásának megakadályozása. Valamint a típuselemek, szabványok nagyobb mérvű készítése, alkalmazása, ***a meglevő tervek ismételt felhasználása*** stb.

Ezután az előadó arról beszélt, hogy a tervezői apparátus mindhárom megyében sok nehézséggel, problémával küzdött. Ennek ellenére eredményes munkát végzett. ***A közelmúlt években épült lakó- és középületeink minőségileg és esztétikailag is jobbak, mint a korábbiak.*** Ha nem is kielégítően, de általában javult a munka gazdaságossága, különösen a nagyobb tömegben épülő lakó- és ipari épületeknél.

Ezután a számottevőbb objektumokról szólt. Beszélt az újszegedi Ogyessza-lakótelep épületeiről, a Rózsa Ferenc sugárúti, a gedói 16 tantermes iskoláról, az Oskola utca és környékének beépítéséről, a szalámigyár érlelő tornyáról, amely előregyártott elemekből készült. Hangsúlyozta, hogy a szentesi és hódmezővásárhelyi új lakóépületek is a tervezők jó munkáját dicsérik. Ezért bátran mondhatjuk, hogy ***a tervező vállalatok, szervek kollektívái ma már olyan szakmai és műszaki feltételekkel rendelkeznek, amelyekkel megoldhatják a rájuk váró feladatokat.*** Az utóbbi időben javult e vállalatok műszaki ellátottsága, szakmai színvonala. Jelentős volt a fejlődés a tanácsi tervező vállalatoknál, a szövetkezeti tervező irodáknál is.

— Az eredmények ellenére — folytatta Csakmag György elvtárs — a tervező vállalatok vezetésében, a tervezők munkájában is fellelhetők negatív jelenségek, amelyek gátolják az előrehaladást. ***Nincs megfelelő összhang a beruházó, tervező és kivitelező vállalatok között.*** Az egység megteremtése követeli, hogy ***a kivitelezők az eddiginél nagyobb bizalommal legyenek a tervezők iránt,*** s növekedjen tovább a tervezők önállósága, felelőssége. Számolják fel a szűklátókörűséget, kerüljék a bazarlást, lépjenek fel mindenütt a felesleges tervezés, a megalapozatlan beruházási igényekkel szemben.

A műszaki fejlesztés társadalmi ügy

A továbbiakban a műszaki fejlesztési feladatok megvalósításának fontosságáról szólt az előadó.

— A világszínvonalon való termelés állandó hangoztatása nem frázis. Fejlettebb, színvonalasabb és gazdaságosabb termelés nélkül elmaradunk a kapitalizmussal folytatott versenyben. Enélkül nem lehet eredményes a nemzeti vagyon gyarapítása sem. A műszaki fejlesztés sem lehet egy szűkebb kollektíva, néhány ember feladata, ez társadalmi ügy, s társadalmi mozgalommá kell fejleszteni.

A beruházások előkészítésének hibáiról szólva elmondotta az előadó, hogy ***nem mindenütt készítik elő megfelelően a beruházásokat,*** a tervezők pedig több esetben kritika nélkül fogadják el az ilyen megbízásokat. Pedig a nem kielégítő előkészítés sok problémát okoz később, s költségessé válik a kivitelezés. Egyes terveket többször is át kell dolgozni. Ezzel tervező kapacitást kötnek le, jelentős erőket vonnak el a fontos, s jól előkészített beruházások tervezésétől. A beruházók közül többen csak a pénzt nézik, hogy a rendelkezésre álló keretből mit csinálhatnak. A kivitelezők pedig csak a nagy termelékenységű előregyártást szorgalmazzák, erre kapnak maguk is ösztönzést a felsőbb szervektől. A tervezők viszont egyéb szempontok alapján bírálják el a beruházást, sok esetben az esztétikai kérdéseket helyezik előtérbe. Vagy indokolatlanul használnak monolitszerkezeteket, amelyek pedig megdrágítják az építkezést. A Beruházási Bank vizsgálata szerint ***az elkészített tervek 25—30 százalékát nem valósították meg,*** vagy olyan későn került kivitelezésre, hogy a rendelkezések értelmében újból felül kellett vizsgálni. Igen gyakori a menetközbeni változtatás, mind a tervezőknél, mind a kivitelezőknél. Már megkezdték a munkát, amikor eszükbe jut a beruházóknak, építtetőknek, hogy valami más elgondolást érvényesítenek. Itt a Szegedi Tervező Vállalat munkájából a szegedi Vám téri 406 lakás, a Bécsi körúti beruházási program első ütemét, a Kossuth Lajos sugárúti bölcsődét, valamint Bács és Békés megye néhány beruházási tervét említette példaként.

Bizzanak a tervezőben

Beszéde további részében azzal foglalkozott Csakmag György elvtárs, hogy a tervezőket már többször bírálták, mert egyes nagyobb beruházások tervezésekor nem a legjobb, a leggazdaságosabb megoldást választották. Nem készítenek több alternatívát, s így a megbízott tervező nem érdekelt a legjobb megoldás kialakításában, nincs versenytársa, akinél jobbat kellene produkálnia. Ezzel a lehetőséggel alig élnek a tervező vállalatok, részben a tervezői kapacitás lekötöttsége, s a belső munkaszervezés hibái miatt. *Helyes lenne megho*nosítani a több változat kidolgozásának módszerét, hogy a gazdaságosabb megoldást választhassuk. Ehhez arra is szükség van, hogy a beruházók ne változtassák oly gyakran a programot. Sajnos a beruházók sokszor a terv és pénzügyi keretek ellentmondásai miatt felborítják az eredeti terveket, törölnek belőlük, vagy más megoldásokat keresnek. A tervező ma csak csökkentett lehetőségekkel rendelkezik. Ha megbízzák munkával, *bízzanak is benne, s ő e bizalom jegyében vállaljon anyagi és erkölcsi felelősséget munkájáért.*

Három megye tervezőinek tanácskozása Szegeden

— A tervezői szerződések — mondotta az előadó — a beruházási kódex előírásainak megfelelőek. A tervező mégis sok esetben kénytelen adalékolást jelenteni, mert a megbízások hiányosak. Előfordult, hogy hiányzott a területfelhasználási engedély, szakvélemény, vagy a megküldött beruházási program alkalmatlan volt tervezésre. Ilyen esetben születnek a jegyzőkönyvek, duzzad a levelezés, mire az ügyet rendezik. A rossz előkészítés anyagi kihatása is számottevő. *Tervezőink, beruházóink és kivitelezőink ne csak beszéljenek a gazdaságosságról, a takarékosságról, hanem ennek megfelelően is tevékenykedjenek.* De minden esetben vizsgálják azt is, a gazdaságosság elvei szerint, hogy például az olcsóbb, de nem időtálló külső homlokzatok készítése, azok gyakori felújítása, a költséges állványozás, a szűk építőipari kapacitás miatt valóban előnyösek-e? Sokszor emlegetik egy-egy épület műanyag szerkezeteinek, a kilincseknek, csapoknak, stb. hibáit. Az észrevétel jogos. Ezért *jobb szerkezeteket kell konstruálni,* amelyek olcsóbbak, mint a korábban használtak és időtállóbbak is.

Az elkészült tervek műszaki színvonaláról, az ütemtervezésről beszélt végül az előadó. Hangsúlyozta, hogy a kisebb-nagyobb hiányosságok mellett általában jónak mondható tervező vállalataink leterhelése az év különböző időszakaiban. Nincs úgynevezett holtszezon. A tervszállítási határidők betartása azonban nem a legkedvezőbb. *Sokszor késik a tervdokumentáció,* a tervek műszaki színvonala ugyan javult, de még ma sem kielégítő. Még mindig tapasztalható, hogy különböző magyarázkodásokban, jogi vitákban keresik a kiutat. Felhívta az anketon részt vevő tervezők figyelmét arra, hogy a jövőben *megkülönböztetett gondot fordítsanak a közgazdasági elemzésre, a termelékenység növelésére, a munkafegyelem megszilárdítására, a takarékossági elvek megvalósítására.* A beruházók, tervezők érjék el, hogy augusztus végéig minden olyan beruházás műszaki terve elkészüljön, amelynek elkezdését 1966-ra terveztük. A tervező vállalatok pártszervezetei, s a különböző társadalmi szervek pedig sajátos eszközeikkel segítsék az 1965. évi feladatok végrehajtását, a következő év munkájának jó előkészítését.

Korreferátumok, hozzászólások

Csakmag György elvtárs előadása után nyolc korreferátum hangzott el. Országos tervezői szervek, vállalatok képviselői fejtették ki álláspontjukat. *Katona* József, a Típustervező Intézet főmérnöke a harmadik ötéves tervben alkalmazásra kerülő típustervekről beszélt. Hangsúlyozta, hogy ezek a takarékosság és a gazdaságosság figyelembevételével készültek, s lehetővé teszik a korszerűbb építkezést, az általános műszaki fejlesztést. Nemcsak állami lakóházakra, hanem magánházak építésére is készült néhány típusterv. Hasonlóan alkalmazzák majd a tipizálást középületek, ipari és mezőgazdasági épületek tervezésénél is.

A Középülettervező Vállalat főmérnöke *Mányoki* László a különböző középületek, kórházak, iskolák, kollégiumok és szállodák tervezésének időszerű kérdéseiről szólt, majd *Zsitva* Tibor, a VÁTERV igazgatóhelyettese a városfejlesztéssel kapcsolatos tervekről beszélt.

— Arra kell törekedni — mondotta — hogy minél kisebb közművesítési és járulékos költséggel, minél több embernek építsünk korszerű lakást.

A következő felszólaló *Zoltán* László, a LAKÓTERV főmérnöke volt. Messzemenően szem előtt kell tartanunk néhány alapvető követelményt — mondotta — mint a levegő tisztasága, a forgalom, valamint a zaj elleni védekezést.

Dr. Szendrői Jenő, az IPARTERV főmérnöke az üzemek együttes telepítésének problémáiról beszélt. Hangsúlyozta, hogy az eddiginél jobban kell alkalmazni a tipizált szerkezeteket. Ezután *Nagy* L. Dénes, a MÉLYÉPTERV irodavezetője a vízellátás, a szennyvízelvezetés, a hő- és gázvezetéképítés időszerű kérdéseiről szólt.

— Elmaradtunk a követelményektől, s a most következő ötéves tervben növelnünk kell e munka gépesítését. Általános igény, hogy teremtsük meg az előregyártást, mert csak így valósulhat meg az, hogy a közműveket időben építsük fel.

A Földmérő- és Talajvizsgáló Vállalat főmérnöke, *Forgács* Ede, az építkezéseket megelőző talajvizsgálatok műszaki problémáival foglalkozott. Mint mondotta, a beruházások ma már megkövetelik a gyors és pontos vizsgálatot, hogy a talajvizsgálatokról reális képet kapjunk. *Tímár* László, az ÉVITERV főmérnöke a lakótelepek villamosenergia ellátásának problémáit elemezte. Felhívta a figyelmet arra, hogy a lakások gépesítése gyorsan fejlődik, s ehhez igazodnia kell az energiaellátásnak is. Az új építőelemek alkalmazása pedig nemcsak a vezetéképítés új eljárásainak kidolgozását igényli, hanem a lakások megvilágításának újszerű megoldását is.

Az előadást és a korreferátumokat követő vitában felszólalt *Sipos* Mihály, az ÉM Csongrád Megyei Építőipari Vállalatának igazgatója, *Zsebik* József, a Szegedi Tervező Vállalat statikus szakági főmérnöke, *Szabó* József, a Csongrád megyei tanács vb építési osztályának vezetője, *Balogh* Péter, a Szegedi Ingatlankezelő Vállalat tervező csoportjának vezetője. A hozzászólások után *Schön* József zárszavával ért véget a három megye tervező szakembereinek tanácskozása.

Ülést tartott a népfront Szeged városi bizottsága

Tegnap délután ülést tartott Vörösmarty utcai székházában a Hazafias Népfront Szeged városi bizottsága. Részt vett az ülésen *Katona* Sándor országgyűlési képviselő, a Hazafias Népfront Csongrád megyei bizottságának titkára is. *Tombácz* Imre, a városi elnökség tagjának megnyitó szavai után *dr. Kalmár* Ferenc, a Szeged városi tanács tervosztályának vezetője tartott előadást *A népfront feladata a népgazdasági terv végrehajtásának segítésében* címmel.

Ezután *Hofgesang* Péter, a Hazafias Népfront városi bizottságának titkára előterjesztette a bizottság ez évi munkatervét, majd vitára került sor.

A városi bizottság tagjai közül felszólalt *Kiss* Jenő, *Kovács* István, *Sziládi* Sándor, *Hódi* Győző, *Totka* Károly, *Bézi* Ferenc, *Árvai* László és *Borka* László. Valamennyien a társadalmi munka újabb lehetőségeinek felkutatásáról beszéltek. Felszólalt *Katona* Sándor is. A lakosság cselekvésének széleskörű megnyerésére hívta fel a népfrontbizottsági tagok figyelmét, mint akik a társadalmi munka eddigi szervezésében és végrehajtásában is sokat tettek.

Kedves színfoltja volt az ülésnek, amikor Tombácz Imre átnyújtotta az I. kerületi tanács végrehajtó bizottságának és a Hazafias Népfront I. kerületi bizottságának arany jelvényét *Hajós* Józsefnek, aki hosszú időn át példamutató társadalmi munkát végzett.

Közéletünk hírei

MAGYAR KÜLDÖTTSÉG UTAZOTT BUKARESTBE

Csütörtökön délután magyar tervhivatali küldöttség érkezett repülőgépen Bukarestbe, dr. Ajtai Miklósnak, az Országos Tervhivatal elnökének vezetésével. A küldöttség az 1966/70. évi magyar—román gazdasági együttműködésről szóló jegyzőkönyv aláírására érkezett a román fővárosba.

PÉTER JÁNOS FOGADTA A DÁN KIRÁLYSÁG ELSŐ MAGYARORSZÁGI NAGYKÖVETÉT

Péter János külügyminiszter csütörtökön bemutatkozó látogatáson fogadta Birger Dons Moller-t, a Dán Királyság első magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben adja át megbízólevelét. (MTI)

Az osztrák parlament jóváhagyta a Magyarországgal kötött szerződéseket

Az osztrák parlament szerdán délután tárgyalta a határjelek felújításáról, és határ-vegyesbizottságok felállításáról megkötött magyar—osztrák szerződéseket. Behatóvita után, — amelyben mindkét kormánypárt képviselői pozitívnak mondották a szerződések megkötését, — azokat egyhangúlag jóváhagyták.

A vitában felszólalt Kreisky külügyminiszter is, aki többek között kijelentette: „az a véleményem, hogy Péter János külügyminiszter ausztriai látogatását, amely a közeljövőre várható, jó munka előzi meg. Azt várom, hogy erre az alkalomra néhány fontos szerződés áll majd készen az aláírásra" — mondotta Kreisky.

Véglegesen megfékezik a szanki gázkitörést

Február 9-én — mint ismeretes — elfojtotta önmagát a szanki gázkitörés, amely 17 napon át kisebb megszakításokkal 300 atmoszféra nyomással ömlött. Az alföldi kőolajfúrási üzem dolgozói csütörtökön hozzáláttak a gáz útjának a mélyben való mesterséges elzárásához. A mentőfúrással — amellyel iszapot, cementet és baritot juttatnak a földrétegek üregeibe — véglegesen elejét veszik annak, hogy a gáz felszínre törhessen, vagy esetleg a lazább rétegekben megszökjék, s veszélyeztesse a további kútfúrások eredményességét. (MTI)

Kétszeres ütemben fejlesztik a magyar vegyipart

Mint világszerte — nálunk is erősen megnőtt a vegyipar jelentősége és ezzel együtt a termelés.

Az ötéves terv eredetileg a vegyiparban írta elő a leggyorsabb fejlődést: összesen 77,6 százalékos növekedést az öt esztendőre. De már a terv negyedik évében 72 százalékos emelkedést értünk el, a vegyipar tehát

az előírtnál gyorsabban fejlődött.

Az eredeti elgondolás szerint a vegyipar termelésének részesedése az ipar össztermelési értékéből az 1960. évi 7,4 százalékról 1965 végére 8,9 százalékra emelkedett volna, de ez az arány — a gyors fejlődés eredményeként —

már 1964-ben elérte a kilenc százalékot.

A vegyiparban dolgozók összlétszáma mintegy harminc százalékkal gyarapodott a négy év alatt, munkájuk termelékenysége pedig ennél valamivel nagyobb mértékben. Évről évre több beruházás jut ennek az iparágnak a fejlesztésére. A hároméves terv idején a vegyipar kb. 10 százalékkal részesedett az ipari beruházásokra fordított összegből, az utolsó években azonban ez az arány már elérte a 16 százalékot. Azokban az időkben alig több, mint a felét kapta csak annak, mint amennyit a gépipar. Most azonban már többet kap a gépiparnál és

a bányászat mögött a második helyre lépett elő az egyes iparágak beruházási rangsorában.

A II. ötéves tervidőszakban megkezdett beruházások jelentős részén még dolgoznak, folyamatosan építik és szerelik a tiszavidéki, a borsodi, a dunamenti stb. új gyáregységeket, illetve korszerűsítik és bővítik a már dolgozó gyárakat. A nemzetközi tapasztalat bizonyítja: a vegyiparba fektetett összegek aránylag hamar visszatérülnek és az átlagosnál gyorsabban emelik a munka termelékenységét.

Nemcsak a mezőgazdaság és az ipar használ fel munkája során a korábbinál több vegyi anyagot, hanem a háztartások is. A belkereskedelem tavaly kb. öt és félmilliárd forint értékben adott el különböző vegyipari fogyasztási cikkeket (gyógyszereket, műanyagárukat, tisztítószereket stb.) a lakosságnak. Ez kilenc százalékkal több, mint az előző évben és 32 százalékkal haladja meg a négy év előtti forgalmat.

Bár az idei terv a legtöbb iparág termelési feladatát mérsékelte — a vegyipar ezúttal is kivétel: az előirányzott 9,3 százalékos termelésemelkedés

több mint kétszeresen haladja meg az ipar idei fejlődésének általános ütemét.

Még ennél is gyorsabban emelkedik a kőolajfeldolgozás, a műtrágyagyártás, továbbá a gyógyszertermelés — az első kettő főleg a népgazdaság belső szükségleteinek a kielégítésére, az utóbbi pedig a növekvő exportra.

rövıden

1965. FEBRUÁR 19., PÉNTEK
NÉVNAP: ZSUZSANNA

HAVAZÁS VÁRHATÓ

Várható időjárás ma estig: erősen felhős idő, többfelé további havazással. Élénk, időnként erős északi, északkeleti szél. Hófúvások. A hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 0 fok körül.

A Nap kél 6 óra 44 perckor, és nyugszik 17 óra 13 perckor. A Hold kél 21 óra 32 perckor, és nyugszik 8 óra 41 perckor.

VÍZÁLLÁS

A Tisza vízállása Szegednél csütörtökön plusz 161 centiméter.

SZÁZ ÉVE,

1865. február 19-én született Sven Hedin svéd tudós, a legnevesebb ázsiai kutató-utazók egyike. Fiatalon a Kaukázusba került házitanítónak. Akkor határozta el, hogy beutazza Ázsia nehezen megközelíthető vidékeit. A viszontagságokkal és nélkülözésekkel teli iráni útja vezette be félszázadot meghaladó tudományos felfedező tevékenységét. Több ízben bejárta, térképezte Belső-Ázsia addig jórészben ismeretlen területeit: útirajzai nevét világszerte ismertté tették. Számos felfedezése korszakos jelentőségű a földrajz számára. Felfedezte Tibet belső hegyláncolatát, a Transzhimaláját, megtalálta Tibet hegyrendszerét, a közép-kínai kereskedelmi útvonalat, az úgynevezett „selyem-utat", továbbá egy sor ázsiai folyó eredetét; felfedezte a helyzetét változtató Lop-ner tó titkát: eltemetett romvárosok nyomaira bukkant. Kutatásai nyomán Közép- és Belső-Ázsia ismerete rengeteg új részlettel bővült. Eredményes és hasznos életművére árnyékot vet, hogy irodalmi munkásságában az imperialista terjeszkedés igazolására törekedett.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Este 7 órakor: Rozsdatemető. Bérletszünet. Vége kb. 10 órakor.

KAMARASZÍNHÁZ

Este 7 órakor: Jegygyűrű a mellényzsebben.

MOZIK

A Szabadság Moziban nincs előadás. — **Fáklya:** Az éjszaka világa. (Negyed 4, fél 6 és háromnegyed 8 órakor.) — **Vörös Csillag** délután 2 és 4 órakor: Riksakuli, este 6 és negyed 9 órakor: Álmodozások kora.

Tömörkény I. Művelődési Otthon, Petőfitelep: Nincs többé válás. (6.) Olasz film.

Ságváritelepi Művelődési Otthon: A nagy riport. (6.) Amerikai film. Korhatár nélkül.

INSPEKCIÓS ÁLLATORVOSI SZOLGÁLAT

Szeged város területére

Február 13-tól 20-ig este 6 órától reggel 6 óráig (vasár- és ünnepnap nappal is) elsősegély és nehézellés esetére ügyeletes dr. Komáromi János állami állatorvos. Lakása: Torontál tér 3. sz. Telefon: 40-64.

Az állatorvos kiszállításáról a hívó fél köteles gondoskodni.

Vita az arab szocializmusról

Az arab szocializmus problémái címmel előadói konferenciát rendezett a Bács, Békés és Csongrád megyei TIT Nemzetközi és Történelmi Szakosztálya, valamint a Csongrád megyei Tanács. Az érdekes előadáson a három megyéből több mint ötvenen — főleg történelem szakos tanárok és gazdasági szakemberek — vettek részt. A megnyitó, vitaindító előadást *Kubik* István, a Közgazdaságtudományi Egyetem tudományos munkatársa tartotta, majd *Fader El-Haszab* aspiránssal, aki mint arab szakértő volt jelen az előadáson, felváltva válaszoltak a feltett kérdésekre. A délutáni ülésen színes dia- és kisfilmeken keresztül ismerkedett a hallgatóság az arab világ múltjával, sajátos szépségeivel és mai problémáival.

— **VENTILLA ISTVÁN** fiatal filmrendező kisfilmjeit vetítik ma a Csongrád megyei Amatőrfilm Klub rendezésében este fél 7-kor a Fegyveres Erők Klubjában. A bemutatásra kerülő filmek címei: Balaton 1964, Otthon, Strand, Komp, Csoda. A vetítést vita követi, melyre minden érdeklődőt szeretettel vár a rendezőség.

— **„A MAI FINN ÉPÍTÉSZET"** címmel a szegedi újságíró klubban ma, pénteken este 8 órai kezdettel előadást tart Forgó László főmérnök. Előadását vetített képekkel illusztrálja. Minden érdeklődőt szívesen lát a klubtanács.

VESZEDELMES KÉMÉNYTŰZ

Tegnap este 8 óra előtt Szegeden, a Kárász utcai Korzó Cukrászdában kéménytűz keletkezett. A zsúfolt cukrászda mennyezetét tartó gerendák is lángra kaptak. A tűzoltók gyorsan a helyszínre érkeztek, s több mint 2 órás munkával akadályozták meg a tűz tovaterjedését, a cukrászda feletti TIT-helyiségre és lakásra. Biztosították azt is, hogy a mennyezet ne szakadjon le. A mennyezetet aládúcolták. A helyreállításig a cukrászdában szünetel a kiszolgálás.

Melegágyi ablakkeret

A korábbi évekhez hasonlóan a Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalat most is segíti a termelőket. Akik szerződést kötnek az üzemmel, azok a paprikapalánta-neveléshez melegágyi ablakkeretet is vásárolhatnak. A vállalat a termelőszövetkezeti tagok háztáji gazdaságai részére is ad ilyen ablakkeretet.

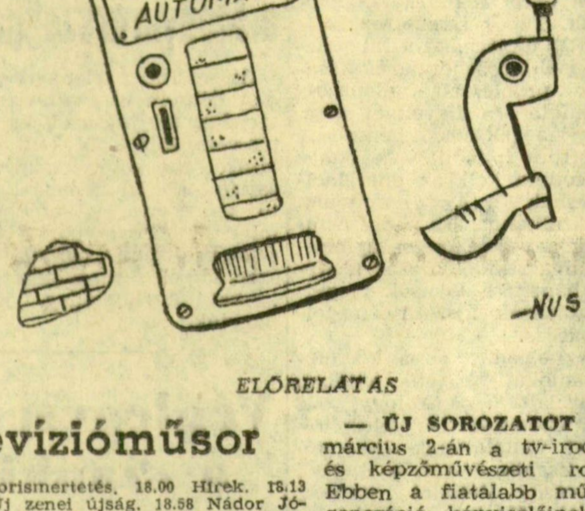

ELŐRELÁTÁS

Kubai zongoraművésznő Szegeden

Zanaida Manfugas kubai zongoraművésznő Szegedre látogat. Február 21-én, vasárnap délután 4 órakor a Fegyveres Erők Klubjában ad hangversenyt. Műsorán kubai és latin-amerikai dalok mellett népszerű klasszikusok műveiből is bemutat néhányat.

A Fegyveres Erők Klubjának parancsnoksága szeretettel vár minden érdeklődőt a kubai zongoraművésznő hangversenyére.

Házibuli

Házibuliról hazatelefonál a kamasz:

— Apuka, hadd maradjak még! — 15-en vagyunk, és ha elmegyek, elrontom az egész mulatságot.

— Ha olyan sokan vagytok és egy elmegy, miért lenne vége a mulatságnak?

— Tudod, a többi tizennégy mind lány.

— **ELŐZETES LETARTÓZTATÁSBA** helyezte a mosonmagyaróvári rendőrkapitányság és eljárást indított Gömbös Endre 51 éves, többszörösen büntetett előéletű foglalkozásnélküli személy ellen. A rendőrség kéri mindazokat, akiknek kárára Gömbös lopást és egyéb bűncselekményt követett el, vagy ezekről a bűncselekményekről tudomást szereztek, jelentkezzenek írásban, vagy telefonon a mosonmagyaróvári rendőrkapitányságon.

— **TELEXGÉPET KAP** a Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalat. A Konzervipari Tröszt másik szegedi üzeme, a konzervgyár tavaly kapcsolódott be az országos telexhálózatba. Néhány hét múlva követi a paprikafeldolgozó is.

● **Megjelent a Módszertani Közlemények új száma.** A Szegedi Tanárképző Főiskola idén ötödik évfolyamába lépő folyóiratának, a Módszertani Közleményeknek idei első száma megjelent. A most is gazdag, változatos anyagú folyóirat vezető helyen közli Stein Jánosné és Sárosy Józsefné bajai pedagógusok tanulmányát A környezetismereti televíziós órák szerepe az oktatás folyamatában címmel. Forgách Géza tanszékvezető docens az Ellenőrzés és osztályozás a kémiaoktatásban címmel írt tanulmányt. Jósa Zoltán főiskolai adjunktus az ellenőrző órák szerepéről értekezik. Dr. Zentai Károly főiskolai docens A tanulók jellemzésének szempontjairól ír. Közli még a folyóirat Tóth József, Somfai László, Németh István, Dévényi István, Várkonyi Nándor írásait is.

Az új számot gazdag Szemle rovat egészíti ki.

— **Helyreigazítás.** Lapunk tegnapi számában „Dorozsmai zárszámadás Szegeden" című cikkünkben értelemzavaró hiba keletkezett. A 3. hasáb második mondata az eredeti kézirat szerint helyesen így hangzik: „Az őszi árpa átlagtermése 1962-ben 8, tavaly már 16 mázsa. A fűszerpaprika holdankénti hozama 1963-ban 33 mázsa, most 51."

Rádió- és televízióműsor

Péntek

KOSSUTH RÁDIÓ

4.30 Hírek. 4.35 Vidáman, frissen! 5.00 Hírek. 5.05 Falurádió. 6.00 Hírek. 6.25 Néhány perc tudomány. 7.00 Hírek. 7.10 Új könyvek. 7.30 Színház- és moziműsor. 8.00 Hírek. 8.05 Műsorismertetés. 8.15 Édes anyanyelvünk. 8.20 Reggeli hangverseny. 9.00 Császári és királyi bor. 9.20 Könnyűzenei híradó. 10.00 Hírek. 10.10 Fújj szél, fújj ... 10.30 Verdi: Aida. Részlet a IV. felvonásból. 10.59 Lottóeredmények. 11.00 Iskolarádió. 11.30 Magyar nóták. 12.00 Hírek. 12.15 Kim Borg énekel. 12.57 A vidéki színházak műsora. 13.00 Ami a jövő hét zenei műsoraiból kimarad ... 14.00 Hírek. 14.10 Moha bácsi, a törpe. 14.30 Nem boszorkányság, technika. 14.55 Rossini: A selyemlétra. Opera. 16.00 Hírek. 16.10 A művelődéstörténet nagy korszakai. 17.04 Ötórai tea. 17.56 Műsorismertetés. 18.00 Hírek. 18.13 Új zenei újság. 18.58 Nádor József és Kárpáth Zoltán dalaiból. 19.18 Emlékezzünk régiekből. 19.35 A Magyar Rádió és Televízió esztrádzenekara játszik. 19.54 Jó éjszakát, gyerekek! 20.00 Esti Krónika. 20.25 Toldy Mária énekel. 20.39 Éjszakai vonat. 21.25 A Magyar Rádió és Televízió énekkarának nyilvános hangversenye a stúdióban. 22.00 Hírek. 22.20 Sporthírek. 23.00 Te és a társadalom. 23.20 Operettrészletek. 24.00 Hírek. 0.10 Éji zene.

PETŐFI RÁDIÓ

6.00 Hírek. 6.10 Torna. 7.00 Hírek. 14.00 Nicolai: A windsori víg nők. Kettős. 14.10 Időjárásjelentés. 14.25 Tánczene. 15.00 Hírek. 15.05 Válaszolunk hallgatóinknak. 15.20 Délutáni frissítő. 16.37 Horgászok ötperce. 16.42 Szép ez is. 17.00 Hírek. 17.05 Rossini-művek. 17.21 Rámnézett a macska. 17.52 Kemény Egon dalaiból. 18.01 Jolantha. Operettrészletek. 19.00 Mi történt a nagyvilágban? 19.15 Fúvósátiratok. 19.35 Ésszerűen takarékoskodjunk! 19.50 A Lengyel Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye. 21.00 Hírek. 21.05 Verbunkosok. 21.40 Láttuk, hallottuk ... 22.00 Ami a jövő hét zenei műsoraiból kimarad ... 23.00 Hírek.

TELEVÍZIÓ

8.05 Iskola-tv: Kémia a dolgozók gimnáziuma I. oszt. számára. Az oxigén és a kén. (Ism.) 9.40 Ébredjetek és énekeljetek! Magyarul beszélő nyugatnémet film. (Ism.) (14 éven felülieknek.) 11.05 Telesport. 11.20 A jövő hét műsora. 18.30 Téli falusi esték: Szakfilmek a növénytermesztésről. (MTI)

Február 20, 21-én (szombaton és vasárnap) a

Boszorkánykonyhában

melegételek,

alufóliás ételek,

hidegkonyhai

és cukrász-

készítmények

bemutatója árusítással egybekötve. Tájjellegű borból borkóstolás. 67921

— **ÚJ SOROZATOT** indít március 2-án a tv-irodalmi és képzőművészeti rovata. Ebben a fiatalabb művészgeneráció képviselőinek kívánnak fórumot biztosítani. A Petőfi Irodalmi Múzeum által a tv rendelkezésére bocsátott teremben tárlatszerűen ismertetik meg egy-egy festőművész munkásságát. Először Somos Miklós műveit láthatja majd a közönség. A műsort Pap Gábor szerkeszti.

ÚJFAJTA SZEGEDI LEVES

A paprikafeldolgozó vállalat leveskonyháján bővült az „étlap". Az eddigi levesek mellé besorolták a borsó- és a burgonyakrémlevest is. Mindkét új készítményről elismeréssel nyilatkozott a minősítő intézet. Ha kap elegendő csomagolóanyagot a vállalat, azonnal megkezdi új gyártmányainak készítését.

Közlemények

x **Az alkohol** káros hatásai címmel dr. Kovács Béla főorvos tart előadást a Juhász Gyula Művelődési Otthonban február 19-én, ma este 6 órai kezdettel. Az előadás után az Utolsó fuvar, Egészségünkre és a Gonosz palack c. filmeket mutatjuk be. Belépés díjtalan. Minden érdeklődőt szívesen látunk.

x **Csípőficam és gerincferdülés** címmel dr. Csink Lóránt egyetemi adjunktus tart előadást február 19-én, pénteken délután 6 órakor a Postás Művelődési Otthonban. Az előadást filmvetítés követi.

Szeged és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet értesíti a termelőket, hogy a Mikszáth Kálmán u. 5. számú magboltban

pétisó kapható

x67816

Áramszünet

Az áramszolgáltató vállalat közli, hogy 1965. február 21-én 8—12 óráig a Klapka tér, Jakab Lajos u., Makkoserdő sor, Öthalmi út, Körtöltés, József A. sgt., Brüsszeli és Párizsi krt. által határolt területen, valamint 1965. február 22-én 7—16 óráig a Szabadkai út, Gera S. u., Palánkai sor Mihálytelek felé eső részén

áramszünet lesz

12479

Gyászközlemények

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, ismerősöknek, kik szeretett testvérünk, **PIERRE GYÖRGYNÉ** temetésén megjelentek, részvétükkel és virágaikkal mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család. T. 3393

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, nagymamánk, **MAKRA TAMÁSNÉ**, életének 75. évében elhunyt. Temetése folyó hó 19-én, pénteken 12 órakor lesz a Dugonics-temető ravatalozójából. A gyászoló család. 12550

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, **TÓTH ISTVÁNNÉ**, életének 79. évében elhunyt. Temetése folyó hó 19-én 15 órakor lesz a Dugonics-temető ravatalozójából. A gyászoló család. T. 3396

apró-hirdetés

ADÁSVÉTEL

A Gyevi-temető főbejáratánál nyolcszemélyes síremlékem fekerészét átadnám. „Főútvonal" jeligére a Sajtóházba. B.

BMW személygépkocsi kifogástalan állapotban eladó. Kónya Antal, Balástya 393. Forráskúti út mellett. x12471

Alma termelőtől 2,50 Ft-tól, vörösbor 20 literen felül kapható. Topolya sor 5. Nagyállomásnál. x12341

Nagyon szép kisipari készítésű kárpitozott garnitúra, könnyen kezelhető négyszemélyes rekamié, kettő fotel, 4 szék igényesnek olcsón eladó. Rigó u. 17. sz. 12522

Jó állapotban levő 1102-es Skoda személygépkocsi eladó. Balástya 359. sz. — Bárkányi János. 12424

120 kg-os hússertés eladó. Siha köz 8/b. (Rókusi tónál.) 12387

900-as Wartburg jó állapotban és egy Danuvia motorkerékpár eladó. Ságváritelep, Újvidéki u. 9. sz. Érdeklődni vasárnap. 12429

Fúrógép eladó. Petőfitelep, XI. u. 666. 12456

Tavasz televízió eladó. Cserzy Mihály u. 7. 12470

Jó állapotban levő festett hálószobabútor, világos új rekamié eladó. Tündér u. 3. sz. 12483

OTP-hitellevélre is árusítunk mindennemű modern, antik és stílbútor féleségeket. Bővebb felvilágosítást az üzletben adunk. Bizományi Áruház Vállalat, Szeged. x67659

Rádiót, televíziót, magnetofont, lemezjátszót, lemezeket vásárolunk. Bizományi Áruház Vállalat, Szeged. x67661

Panni vagy Berva motorkerékpárt jó állapotban a Bizományi Vállalaton keresztül megvételre keres a Gépipari Ktsz. Szeged, Püspök u. 11/a. x12396

Egy darab 12 V-os akkumulátor eladó, új. Pál út 4/a. x12460

Kötvénnyel nyert személygépkocsi utalványt megveszek. Választ „Kp 12437" jeligére a Sajtóházba. x12437

Bőrkabátját alakíttassa, javíttassa vízhatlan bőrpuhító festéssel. Csordás bőrruhakészítő mesternél, Szent Miklós u. 7. szám. Felsőváros. x12413

Varia-heverő, két fotel, dohányzó asztal, sürgősen eladó. — Arany János u. 1. x12402

Rekamié készen és rendelésre, fizetési kedvezménnyel vállalom. Felső Tiszapart 23. Szőlősi asztalos. x12420

Hízók, 170 kg-osak, eladók. József Attila sgt. 106. x12403

Eladó 0,5 LE 280/380 V. 3000 fordulatú motor, reszelővágó. — Pulcz u. 11. x67891

Keresek külföldi, vagy Tell gyártmányú légpuskát, újszerű állapotban. — „Megegyezünk 67824" jeligére a Hirdetőbe. x67824

250 cm³ Pannónia motorkerékpár kitűnő állapotban eladó. Érd.: a délutáni órákban Kószó Imre, Kálvária tér 18. sz. x67830

250 nagykerekű Jawa újszerű állapotban eladó. Szabadsajtó u. 22. x67843

12 darabból álló, minden igényt kielégítő új jugoszláv kombinált szobabútor eladó. Újszeged, Aranyos u. 4. Szőregi út. Ifjú Gárdával szemben. 12473

Tavasz televízió kifogástalan állapotban eladó. Petőfitelep, IV. u. 127. sz. 12491

Kékes televízió eladó. Vasárnap kivételével 6—7-ig. Lenin krt. 9., udvar. 12495

407-es Moszkvics jó állapotban levő eladó. Érdeklődni vasárnap Búbos Étterem előtt 10—13 óráig. 12497

Egy 120 basszusos harmonika eladó. — Párizsi krt. 6. sz. 12502

Bécsi páncéltőkés, kereszthúros rövid zongora és egy magasnyomású hibátlan permetezőgép eladó. Szende Béla u. 7. sz. 12505

Melegágyi ablakok eladók. Érdeklődni Római krt. 7. Fűszerüzletben. 12511

Használt ablakok eladók. Értekezni lehet, Vedres u. 4. sz. Nagy István. 12512

Esőköpeny, munkaruha, motoros bálon porvédőruha, 38-as vixos fiúcsizma eladó. Almát, terményt, trágyát beszámítok. Kiskundorozsma, Damjanich u. 39. 12518

Nagyobb mennyiségű vékony nádat veszek. Dankó. Vasasszentpéter u. 10. 12526

Nagy mennyiségű bokorrózsát vennék! Választ „Árajánlat" jeligére a bajai Hirdetőbe. V. 66503

0 km-t vagy pár 100 km-t futott Moszkvicsot, vagy kiutalást veszek. Kecskemét, Lugossy u. 12. Dr. Szűcs. Telefon: 1628. V. 53201

Rekamié, 2 fotel, 2 kárpitozott szék, kifogástalan állapotban sürgősen eladó. Vasasszentpéter u. 23. sz. 3-as ajtó. 12529

Párnás székek asztallal és kisipari ruhásszekrény eladó. Megtekinthető délután 3 órától. Somogyi B. u. 12. sz. 1233

Villany táskavarrógép eladó. Kossuth u. 23. Rézműves mellett Kerekyék. 12534

Egy 250 kg-os sertés eladó. Nyíl u. 56. 12537

Eladó 1 pár alig használt bilgeri, 44-es. Petőfi S. sgt. 25. sz. Házfelügyelőnél. 12539

2500 Ft-os elektromos gitár sürgősen igényesnek eladó. Boros József u. 13., II. emelet 9. 12548

Príma fiatal 200—250 kg-os fehér hízók, akác tűzifa, répa, szálastakarmány eladók. Peták, Dorozsmai út, Lemezgyárnál. 12542

Hízott sertés kb. 80 kg-os eladó. Rózsa u. 4. sz. 12540

Eladó festett, használt kombinált szekrény. Szeged, Bolyai János u. 28., I. emelet. Martonosi István. 12516

Ágybetétek, dívány, ágyneműtartó, női kerékpár, eladó. — Népkert sor 11. Faragó, öttől hétig, szombaton kettőtől, vasárnap egész nap. x12543

Szputnyik fehér mély gyermekkocsi igényesnek is eladó. Ballagitó sor 26. sz. 12544

Egy 32 basszusos tangóharmonika eladó. Újszeged, Tordai sor 13. sz. 12546

Vennék szalagfűrészt és MIA motort ármegjelöléssel. Szanka Antal, Balástya, Gajgonya 246. szám. 67908

100 kg körüli hízott malac eladó. Körtöltés u. 3. 67912

Fehérhúsú választási malacok eladók. Újszeged, Kállay fasor 62. sz. 67913

Páncéltőkés bécsi zongora újonnan bőrözött eladó, vagy bérbeadó. Érdeklődni: este 7 után. Széchenyi tér 15. I. emelet 6. 67917

Kisipari rekamié, két fotel, két szék, új állapotban eladó. — Ugyanott 3 db háromhónapos malac. Algyői út 18. szám. 67918

Wartburg de Luxe 1000-es gépkocsi príma állapotban eladó, szombat déltől. Lenin krt. 39., II. 5. 67340

Nyolchónapos süldők és trágya van eladó. Csendes u. 17. 67849

Eladó 10 q-át bíró gumiskerekű lapos kocsi. Kisapáti István, Bordány, Béke dűlő 35. 67856

Eladó Simca gépkocsi. Megtekinthető szombat 2 órától és vasárnap 8—12-ig. — Rákóczi u. 5. x67865

Férfi városi bunda nutria béléses eladó. Telefon: 44-46. 67866

Alig használt szputnyik mélykocsi eladó. Kelemen utca 11., I. emelet 4/a. 67872

Háromlángú gáztűzhely, konyhabútor, kályha eladó sürgősen. Béke u. 15/a. 67871

Motorcsónak, alumínium, túratest 250 cm³ motorral eladó. Lenin krt. 44. Matkó. 67902

2 köbméter térméskövet vennék. Árvíz u. 70/a. 67903

Eladó egy modern cseh szobabútor. — Megtekinthető: Kölcsey u. 5., II. 2., délután 3—6-ig. 67910

HÁZASSÁG

Megismerkednék házasság céljából 50—60 éves, lakással rendelkező férfival. — Fényképes levelekre válaszolok. „Magas fizetésű tisztviselő nő" jeligére Sajtóházba. 12525

Csinos, barna, értelmiségi nő házasság céljából kizárólag értelmiségi ismeretségét keresi 45—50 évesig. „O. M." jeligére Sajtóházba. 12468

Nyugdíj előtt álló magános asszony 2 szobás lakással megismerkedne józan életű értelmiségivel, vagy jobb szakmunkással házasság céljából. Leveleket — „Becsületes" jeligére a Károlyi utcai Hirdetőbe. V. 96426

Házasság céljából megismerkednék komoly férfivel 60-tól. „Magános nő 67911" jeligére a Hirdetőbe. 67911

37 éves férfi megismerkedne házasság céljából olyan hölggyel, kinek „Lakása van 67914" jeligére a Hirdetőbe. 67914

EGYÉB

Gyümölcsöskert bérbe kiadó. „Felsőváros 350 n-öl" jeligére Sajtóházba. x12498

Kisgyermek gondozását lakásomon vállalom. Felsőváros, Becsei u. 16. 12438

Általános iskolások korrepetálását vállalom. Croszt is. — „Lelkiismeretes tanítás" jeligére a Sajtóházba. 12457

Általános és középiskolások korrepetálását vállalom. Minden tantárgyból. — „Egyetemista" jeligére Sajtóházba. 12496

Hölgyek, figyelem! Nyűhetetlen tűsarkú cipők javítása, talpalások, javítások kívánt időre kész. — Ábrahámnál, Gogol (Polgár) u. 3. x12412

Latin nyelvoktatást felelősséggel vállalok. Lenin krt. 9., I. 5. sz.

Rekamiék, fotelok, ágybetétek készítését, javítását fizetési kedvezménnyel vállalom. Sajka u. 12. Dudás kárpitos. x12421

„Nehéz egyedül élni" jeligére levél van a Hirdetőben. 67894

Felveszünk általános és építőipari normásokat azonnali belépéssel. Illetmény besorolás szerint. Jelentkezés: Vegyesipari Szolgáltató V., Hódmezővásárhely, Vörös Csillag u. 6. xV.97986

Kitűnő német, francia, angol, olasz nyelvtanítást vállalok. „Gyakorlatias" jeligére Sajtóházba. 12545

Gépírást tanulnék. „Végzős egyetemista 67797" jeligére a Hirdetőbe. 67797

Két megbízható diák délutánonként bármilyen munkát elvállal. „Munka" jeligére Sajtóházba. 12549

Általános és középiskolás tanulók korrepetálását vállalja tanárjelölt. Lenin krt. 39., I. 8. 12558

Húsz év a nőmozgalomban

Havalecz Istvánnét, a meleg tekintetű fiatalos asszonyt, a nőmozgalom veterán „Rózsikáját" sokan ismerik Szegeden. Biztonságos, meleg derű árad belőle. Ez segíti át a nehézségeken, ez feledteti el vele éveit, s ez ad erőt az igaz ügyért való harcra.

Havalecz Istvánné 1944-ben jegyezte el magát a nőmozgalommal. Akkor mint az antifasiszta nőszövetség tagja képviselte a szegedi asszonyok érdekeit. A felszabadulás után 1945 februárjában alapító tagja volt az MNDSZ szegedi szervezetének. Ladányi Benedeknével, az első MNDSZ titkárral együtt szervezte a nőmozgalmat.

— Nehéz, de szép élet volt. Olyan, amire a mai fiatalok azt mondják: telített forradalmi romantikával. Lehet-e elfelejteni például az első szegedi bölcsőde átadását? Vagy azt, amikor először ebédet főztek az MNDSZ által alapított napközis konyhán 500 gyermeknek?

Hangja ellágyul, úgy folytatja:

— Még most is fülemben cseng az első újszülött sírása a nők által létesített külterületi szülőotthonban. Dolgoztak akkor az asszonyok rengeteget, és soha nem kérdezték, mennyi lesz a bérük. Az MNDSZ helyiségeiben kéziszövőgépeken rongyszőnyeget szőttek, a varrodában fehérneműt készítettek társadalmi munkában. A holmikért kapott pénzt felajánlották a bölcsődék, napköziotthonok számára.

— A Petőfitelepen ma is működő bölcsőde még az MNDSZ első eredményei közül való. Akkor is sokat segített a dolgozó anyáknak, s ma is megkönnyíti az asszonyok gondjait.

Romeltakarításhoz kellett menni? Az asszonyok elsőként siettek. Helyreállították óvodákat és a móravárosi iskolát is. Sokáig kint volt az emléktábla erről a szép tettről. De azután úgy látszik, feledésbe ment.

Havalecz Istvánné emlékezik. Gazdag, szép múlt van mögötte. Olyan, amelyről érdemes és kell is beszélni.

— Sokan azt mondják, akkor jobb volt a nőmozgalomban dolgozni. Küzdelmesebb, izgalmasabb volt. Erre csak azt tudom mondani, aki szívvel teszi, amit tennie kell, annak mindig izgalmas marad a mozgalmi munka.

S hogy mennyire így van, arra ő maga mutat példát. Jelenleg is aktívan dolgozik a Szeged városi nőtanácsban, s ezenkívül — több mint 10 éve — tanácstag is.

Sokrétű munkáját odaadással végzi. Mindig az a legszebb, legizgalmasabb feladat számára, amelyikkel éppen megbízzák.

H. M.

Huszonhétezer perc külföldi muzsika

A Magyar Rádió jelenleg 115 külföldi rádióállomással áll csereviszonyban. A zenei műsorok immár 6,5 százaléka külföldi — elsősorban fesztiválok hangversenyei, illetve operák, operettek és sok könnyűzenei szám. 1964-ben 27 000 percen át sugárzott a rádió külföldi muzsikát.

Ennél azonban sokkal többet vesznek át tőlünk a külföldi adók. Az elmúlt év utolsó négy hónapjában megduplázódott a külföld által kért anyag, s ez a fejlődés egyre erőteljesebb. A műsorcserében a könnyű- és tánczene 34,7 százalékkal szerepel.

A Magyar Rádió szerződéses viszonyban áll hat népi demokratikus és öt nyugati országgal. Ennek értelmében két-három havonként 30 perces könnyű-, illetve tánczenei anyagot küldenek és kapnak. De a világ többi tájain is sugározzák ezeket a szórakoztató műsorokat. Genf, Helsinki, Frankfurt, Hamburg és München rádiói mellett az angol, az olasz, a francia, a belga rádió jelentik a felvevő piacot. Japánban, Sidneyben, Montrealban, Észak- és Dél-Amerikában és Kínában is hallgatják a magyar könnyűzenét.

Egy adat a magyar szerzemények külföldi elterjedéséről: 1964-ben 41 ma élő szerző 48 művét 60 rádióállomás 208-szor sugározta.

Középiskolai felvételek

● **AZ IDÉN ELŐSZÖR: FELVÉTELI BESZÉLGETÉSEK A GIMNÁZIUMOKBAN**

● **A FELVÉTELRŐL AZ Á LTALÁNOS ISKOLA IGAZGATÓJA KÖTELES TÁJÉ KOZTATNI A SZÜLŐKET**

A Művelődésügyi Minisztériumban tájékoztatás hangzott el a középiskolai felvételek rendjéről, az általános iskolát idén végző fiatalok továbbtanulási lehetőségeiről. Eszerint *a különböző típusú középiskolákba felvehető tanulóknak valamivel több mint 50 százaléka kerülhet gimnáziumba,* a többiek valamelyik szakmát is adó középiskolában gyarapíthatják tovább ismereteiket. Helyhiány miatt azonban minden jelentkező felvételéről nem tudnak gondoskodni. Ezért a középiskolákban — s mindenekelőtt a gimnáziumokban — elsősorban a legjobb tanulóknak biztosítanak helyet.

A most megjelent iskoláztatási rendelkezés szerint a 8.-osok jelentkezési lapját március 1-ig továbbítják a közép-, illetve a szakmunkástanuló iskolákba.

A művészeti középiskolák, továbbá — ha szükséges — a technikumok és a szakmunkástanuló iskolák képességet, jártasságot, illetve pályaalkalmasságot megállapító vizsgát tarthatnak. Az ipari és mezőgazdasági technikumokba, az ipari, a mezőgazdasági, a kereskedelmi szakközépiskolákba, a szakmunkástanuló és kereskedelmi tanuló iskolákba jelentkező fiatalok kötelező orvosi vizsgálaton vesznek részt.

Azok a középiskolák, ahol nagyarányú a túljelentkezés — a helyes kiválasztás segítésére — tájékozódó jellegű beszélgetésre hívják be a jelentkezőket. Az idén először hasonló jellegű beszélgetésekre kerül sor a gimnáziumi tagozati osztályokba felvételüket kérő tanulókkal is. A felvételekről a pedagógiai értékelés, a beszélgetések, s egyes esetekben a felvételi vizsgatapasztalatok alapján döntenek.

A tájékozódó jellegű beszélgetéseket és — ahol szükséges — a felvételi vizsgákat április 10-ig bonyolítják le. A technikumokba fel nem vett tanulók jelentkezési lapját a második helyen megjelölt iskolába április 15-ig küldik meg. A gimnáziumokba, szakközépiskolákba, kollégiumokba (diákotthonokba), valamint a gép- és gyorsíró iskolákba jelentkezettek felvételét április 30-ig fejezik be. A szakmunkástanuló iskolákban a felvételeket május 31-ig bonyolítják le.

A felvételről vagy elutasításról az illetékes általános iskola igazgatója írásos értesítést kap, s erről haladéktalanul köteles tájékoztatni a szülőket. (MTI)

GYORSPOSTA * GYORSPOSTA
GYORSPOSTA * GYORSPOSTA

Nem szállít az ipar

A KRESZ előírja és a rendőrök jogosan megkövetelik, hogy a lófogatú járműveket is kivilágítsák esti útra. Sajnos, azonban sem Szegeden, sem a megye több városában, községében sem lehet viharlámpát vagy akár viharlámpaüveget kapni. Úgy érezzük, ez a hiánycikk közügy, ezért kérjük a kereskedelmet, segítsen.

Zádori József
Szeged, Bocskai u. 11.

*

Levélírónk panaszával felkerestük az ÜVEGÉRT Nagykereskedelmi Vállalat igazgatóját, *Telkes* Györgyöt, aki elmondta, hogy a probléma ismeretes és több döntőbizottsági tárgyaláson foglalkoztak már vele. A múlt évben a Soroksári Lámpagyártól a Kalocsai Fémtömegcikkgyár vette át a viharlámpa és a falilámpa gyártását. Ez a vállalat nem tud eleget tenni az igényeknek. Anyagproblémájuk is van, mert a viharlámpához különböző méretű lemezekre van szükség, amit nehezen tudnak beszerezni.

Gyorslista a gépkocsi nyereménybetétkönyvek sorsolásáról

Az Országos Takarékpénztár csütörtökön délután a MOM Csörsz utcai művelődési házában tartotta meg a gépkocsi nyereménybetétkönyvek 15. sorsolását. A húzáson az 1964. október 31-ig váltott és január 31-én még érvényben volt tízezer és ötezer forintos betétkönyvek vettek részt.

A húzáson 75 501 tízezer forintos betétkönyvre 91 gépkocsi, 154 170 ötezer forintos betétkönyvre pedig 93 autó — összesen 184 gépkocsi — jutott a szerencsés nyerteseknek.

A 10 000 forintos betétkönyvek közül nyertek:

Sor.	Szám	Gyártmány
01	002347	Moszkvics 403
01	008059	Trabant Lim.
01	010612	Moszkvics 403
02	002995	Wartburg de L.
03	010073	Wartburg de L.
04	000956	Wartburg de L.
04	001670	Moszkvics 403
04	006964	Trabant Lim.
04	007741	Renault r. 8.
04	008616	Trabant Lim.
04	009427	Wartburg de L.
04	011248	Trabant Lim.
05	005976	Moszkvics 403
05	006886	Moszkvics 403
05	006937	Moszkvics 403
05	007317	Wartburg Lim.
06	006341	Wartburg de L.
07	001668	Moszkvics 403
07	002829	Moszkvics 403
08	001016	Moszkvics 403
08	002376	Trabant Lim.
09	000302	Moszkvics 403
09	005419	Moszkvics 403
09	007185	Moszkvics 403
09	007221	Wartburg de L.
09	009023	Trabant Lim.
11	002580	Wartburg Lim.
12	001103	Moszkvics 403
12	002456	Moszkvics 403
12	004006	Moszkvics 403
12	008918	Moszkvics 403
13	001874	Wartburg Lim.
13	004379	Wartburg Lim.
13	005312	Moszkvics 403
14	000997	Wartburg Lim.
14	003135	Moszkvics 403
14	004564	Wartburg Lim.
14	005604	Moszkvics 403
14	006661	Wartburg Lim.
15	003357	Moszkvics 403
15	005272	Moszkvics 403
15	007025	Moszkvics 403
15	007175	Moszkvics 403
17	000103	Trabant Lim.
18	008343	Moszkvics 403
18	008848	Moszkvics 403
19	004326	Moszkvics 403
20	002602	Wartburg de L.
20	007307	Moszkvics 403
20	009872	Moszkvics 403
20	010219	Moszkvics 403
20	017115	Moszkvics 403
20	017144	Wartburg de L.
20	027918	Wartburg L.
20	028150	Moszkvics 403
20	030978	Moszkvics 403
20	036747	Wartburg Lim.
20	045971	Wartburg de L.
20	048458	Moszkvics 403
20	049747	Wartburg Lim.
20	050921	Wartburg de L.
20	052976	Moszkvics 403
20	054793	Moszkvics 403
20	054813	Wartburg Lim.
20	057407	Wartburg Lim.
20	060058	Wartburg Lim.
20	060792	Trabant Lim.
20	061227	Moszkvics 403
20	061376	Trabant Lim.
20	061460	Moszkvics 403
20	065335	Moszkvics 403
20	066342	Wartburg de L.
20	067160	Trabant Lim.
20	068696	Moszkvics 403
20	069338	Wartburg de L.
20	072609	Wartburg Lim.
20	073046	Wartburg de L.
20	073529	Moszkvics 403
20	074658	Moszkvics 403
20	075227	Trabant Lim.
20	076373	Moszkvics 403
20	079268	Wartburg de L.
20	083547	Moszkvics 403
20	086076	Moszkvics 403
20	087403	Moszkvics 403
20	092132	Wartburg de L.
20	095359	Moszkvics 403
20	106136	Trabant Lim.
20	114021	Wartburg de L.
20	117502	Moszkvics 403

Az 5000 forintos betétkönyvek közül nyertek:

Sor.	Szám	Gyártmány
01	509578	Moszkvics 403
02	501158	Moszkvics 403
02	508552	Wartburg de L.
03	503659	Moszkvics 403
03	511343	Wartburg de L.
03	512485	Wartburg de L.
03	512931	Moszkvics 403
04	501642	Trabant Lim.
04	507064	Wartburg de L.
04	511164	Moszkvics 403
04	512260	Wartburg de L.
04	517210	Moszkvics 403
05	501310	Moszkvics 403
05	506369	Wartburg de L.
05	507815	Moszkvics 403
05	510314	Wartburg de L.
05	510531	Moszkvics 403
06	500273	Trabant Lim.
06	505120	Wartburg de L.
06	506506	Moszkvics 403
07	505128	Wartburg de L.
07	507636	Moszkvics 403
08	501264	Moszkvics 403
08	505448	Moszkvics 403
08	505878	Moszkvics 403
08	508430	Wartburg de L.
08	508833	Trabant Lim.
08	509437	Wartburg de L.
09	508513	Moszkvics 403
10	500563	Wartburg Lim.
10	501073	Wartburg Lim.
12	504136	Moszkvics 403
12	507303	Moszkvics 403
12	509439	Wartburg de L.
12	510669	Moszkvics 403
12	516155	Wartburg de L.
12	516382	Moszkvics 403
13	504025	Moszkvics 403
14	503126	Wartburg Lim.
14	509952	Moszkvics 403
14	510016	Moszkvics 403
15	506819	Trabant Lim.
15	508953	Moszkvics 403
16	500847	Trabant Lim.
16	503613	Trabant Lim.
16	504875	Wartburg de L.
19	500729	Trabant Lim.
20	508550	Wartburg Lim.
20	523140	Moszkvics 403
20	523477	DKW r. 12.
20	533976	Moszkvics 403
20	536043	Trabant Lim.
20	537755	Moszkvics 403
20	542146	Wartburg Lim.
20	545488	Wartburg de L.
20	546180	Moszkvics 403
20	548080	Wartburg de L.
20	548755	Moszkvics 403
20	551646	Moszkvics 403
20	558894	Moszkvics 403
20	560199	Wartburg de L.
20	561447	Moszkvics 403
20	568899	Moszkvics 403
20	572930	Wartburg de L.
20	574340	Trabant Lim.
20	575677	Wartburg Lim.
20	575770	Moszkvics 403
20	579958	Trabant Lim.
20	583634	Moszkvics 403
20	584861	Moszkvics 403
20	589427	Wartburg de L.
20	593826	Wartburg de L.
20	596329	Moszkvics 403
20	596967	Wartburg Lim.
20	599731	Moszkvics 403
20	601700	Moszkvics 403
20	605678	Moszkvics 403
20	609385	Wartburg Lim.
20	612070	Moszkvics 403
20	612984	Moszkvics 403
20	614413	Wartburg Lim.
20	617092	Trabant Lim.
20	618143	Wartburg Lim.
20	622644	Wartburg de L.
20	624334	Moszkvics 403
20	626120	Moszkvics 403
20	627902	Trabant Lim.
20	629954	Trabant Lim.
20	631137	Moszkvics 403
20	632547	Moszkvics 403
20	634434	Trabant Lim.
20	634648	Moszkvics 403
20	663123	Moszkvics 403

A gyorslista közvetlenül a húzás után készült, az esetleges hibákért felelősséget nem vállalunk. A hivatalos nyereményjegyzék február 20-án jelenik meg. (MTI)

Fiatal agrárközgazdászok ezreit várják a tsz-ek

Szocialista mezőgazdaságunknak nemcsak kiválóan képzett mezőgazdasági mérnökökre, gépészmérnökökre, állatorvosokra stb. van szüksége, hanem a mezőgazdasági tervezésben, számvitelben, üzemszervezésben felelősséggel dolgozó tehetséges üzemgazdászokra is. Rajtuk áll vagy bukik egy-egy mezőgazdasági nagyüzem tervszerű fejlődése. Épp ezért kormányzatunk minden tőle telhetőt elkövet, hogy a mezőgazdaság iránt vonzódó fiatalok — és az idősebbek is — tömegesen sajátíthassák el felsőfokú oktatási szinten az agrárközgazdasági ismereteket.

A felsőbb tanügyi hatóságok korábban egyedül a zsámbéki felsőfokú mezőgazdasági technikumot jelölték ki mezőgazdasági üzemgazdászok képzésére. Más hasonló iskola sehol sincs az országban. Ennek megfelelően a zsámbéki felsőfokú mezőgazdasági technikum tanárai most bejárják az egész országot, hogy találkozzanak az általános gimnáziumok, mezőgazdasági technikumok fiataljaival, s elbeszélgessenek velük az agrárközgazdászi pálya szépségeiről és nélkülözhetetlenségéről. Lehetőség szerint felkeresik a korábban érettségizett fiatalokat is, akik valami miatt eddig nem tanulhattak tovább.

Jelentkezésük nincs korábbi tanulmányi színvonalhoz kötve, csupán az szükséges, hogy a felvételi vizsgán megfeleljenek.

A technikum levelező tagozatára jelentkezhetnek érettségi bizonyítvánnyal nem rendelkező olyan idősebb mezőgazdasági szakmunkások is, akik már több évet töltöttek gyakorlati munkában. Nekik azonban a felvételi előtt lakóhelyük közelében vagy a zsámbéki felsőfokú technikumban előkészítő tanfolyamon kell résztvenniük.

A nappali tagozatra felvett fiatalok számára kényelmes diákotthont biztosítanak, s ugyanolyan jogok illetik meg őket, mint az egyetemek és főiskolák hallgatóit, kötelezettségeik is hasonlóak.

Havi 700, illetve 1000 forint tanulmányi ösztöndíjat kaphatnak

a másodéves, kiemelkedő tanulmányi eredményt felmutató hallgatók. Továbbá 150—300 forint ösztöndíjban részesítik a kitűnő, a jeles és a jó rendű hallgatókat.

A tanulmányi idő a nappali tagozaton két év (négy félév), a levelező tagozaton pedig három esztendő (hat félév). Az oktatás a nappali tagozaton szeptember elsején, a levelező tagozaton pedig 1966 januárjában kezdődik.

A most érettségiző fiatalok március 15-ig saját iskolájuk igazgatóságánál jelentkezhetnek.

A régebben érettségizettek és az érettségi bizonyítvánnyal nem rendelkezők pedig közvetlenül a zsámbéki felsőfokú mezőgazdasági technikum igazgatóságához forduljanak (Zsámbék, Lenin tér 3.). A jelentkezőknek biológiából írásbeli és szóbeli, kémiából és matematikából csak szóbeli felvételi vizsgát kell tenniök. A hallgatók egyes félévek végén kollokviumokon, szigorlatokon adnak számot felkészültségükről. S végül marxizmusból, mezőgazdasági üzemtanból, növénytermesztésből és állattenyésztésből államvizsgáznak. Üzemgazdász szaktechnikusi diplomájukkal nemcsak mezőgazdasági üzemekben, hanem államigazgatásban — járási, megyei tanácsokban —, a Magyar Nemzeti Banknál és más intézményeknél is állást vállalhatnak. Kedvezmény számukra az is, hogy a szaktechnikai diploma birtokában felvételi vizsga nélkül folytathatják tanulmányaikat az Agrártudományi Egyetemen, vagy bármely agrártudományi főiskolán. És három év alatt mérnöki diplomát nyerhetnek. Előny az is, hogy az egyetemen, főiskolákon számvitelt, statisztikát, üzemtant és jogot már nem kell tanulni azoknak, akik Zsámbékon elvégezték a felsőfokú mezőgazdasági technikum üzemgazdasági tagozatát.

Kötelező a gépjárművek tulajdonjogában, műszaki állapotában bekövetkezett változások bejelentése

A gépjárművek forgalmi adója és az illetékfizetés

A vonatkozó rendelkezések értelmében *valamennyi* adózásra kötelezett gépjármű tulajdonjogában, rendszámában bekövetkezett változást, az alváz és a motor cseréjét, valamint a lakhelyváltozást *15 napon belül* kötelező bejelenteni a lakhely szerint illetékes tanács pénzügyi osztályán. A változásokat Szegeden a kerületi tanácsok pénzügyi osztályán, míg a falvakban a helyi tanácsoknál kell az illetékesek tudomására hozni. *Aki a változás bejelentését elmulasztja, szabálysértést követ el, s 20 forinttól 5 ezer forintig terjedő pénzbírsággal büntethető.* A változások után természetesen *az adólapot* is ki kell cserélni. Az adólapnak ugyanis *meg kell egyezni* a forgalmi engedély, illetve a gépjármű adataival. Az új adólapokat a tanácsok pénzügyi osztályai csoportjai adják.

A gépjárművek adóját *félévenként* kell fizetni. Az I. félévi adót március 15-ig, a II. félévi adót pedig szeptember 15-ig lehet pótlékmentesen kiegyenlíteni.

A személygépkocsi adásvételi szerződését — tehát a tulajdonjogban beállott változást — 15 napon belül be kell mutatni, illetve jelezni kell az illeték-kiszabási hivatalban. *Az átírási illetéket 15 napon belül kell befizetni.* A rendelkezés elmulasztása személygépkocsik esetében azt vonja maga után, hogy *bírságként az átírási illeték 100 százalékát kell fizetni.*

A gépjárművek tulajdonjogában és műszaki állapotukban bekövetkezett változásokat a *rendőrség gépjármű osztályán 48 órán belül kötelező bejelenteni.*

SPORT

A SZEAC edzőmérkőzései

A SZEAC labdarúgó-szakosztályában *Kertes* Mihály intéző már az egész tavaszi idényre lekötötte a barátságos mérkőzéseket. A felkészülési időszakban hetenként kétszer játszanak. Vasárnap Zalaegerszegre, az NB II-es ZTE-hez utaznak, február 24-én az UTC-vel mérkőznek, majd a hónap utolsó vasárnapján itthon az NB I/B-s Dunaújvárosi Kohász lesz az ellenfelük. Március 3-án a Szegedi Spartacust fogadják, 6-ára Békéscsabára az NB III-as B. VTSK hívta meg a SZEAC-ot. Ez a játék szombaton lesz, majd március 7-én az NB I-es Komlói Bányász jön Szegedre. A március 14-i, Pécsi Dózsa elleni rajt előtt, szerdán NB I-es csapatunknak Szegeden a Kecskeméti Dózsával lesz főpróbája.

S=O=R=O=K=B=A=N

A tegnapi barátságos labdarúgó-mérkőzések eredményei: SZVSE I.—SZEAC II. 4:1 (3:0). SZEAC-stadion. SZAK—Szegedi Építők 4:1 (1:1). SZAK-pálya.

*

A Magyar Labdarúgók Szövetsége úgy határozott, hogy a délkeleti NB III beosztását nem változtatja meg. Eszerint a Kalocsai Honvéd és a Kalocsai Kinizsi a mi csoportunkban marad.

*

Milánóban 50 000 néző előtt játszotta első mérkőzését a bajnokcsapatok Európa Kupájának döntőjébe jutásért a kupát védő Internazionale és a Glasgow Rangers csapata: Internazionale—Rangers 3:1 (0:0).

*

A szombaton és vasárnap Brémában sorra kerülő nagyszabású nemzetközi fedett uszodai versenyre elutaztak a magyar sportolók: Dobay, Csíkány, Lenkei, Kosztolánczi, Száll, Gulyás, Takács, Túróczky és Egervári.

Kétezer gól egy edzésen

Kovács Imre edző: bízom a vasárnapi győzelemben...

Mintegy kétezer gól, azaz kosár — ahogy azt a kosárlabda-sportban mondani szokás — esett a SZEAC kosárlabdázóinak legutóbbi edzésén. Az edzést pontosan kezdték, senki sem késett. Az első félórában kondicionális és erőfejlesztő gyakorlatokat végeztek a játékosok, pihentető labdázás közbeiktatásával. Volt ott kézi súlyzó, nagy súlyzó, medicinlabda, tornapad, zsámoly, ugrószekrény, minden, ami a kitűzött edzési cél elérését elősegíti: növelni a játékosok erőnlétét, ruganyosságát és a gyorsaságot.

A megdolgozott félóra után kezdtek hullani a kosarak a fiúk biztos dobásaiból. Alig akadt egy-kettő, amelyik irányt tévesztve a gyűrűről lepattant, de akkor is valaki ott termett és javított... Azután indult a játék. A két csapat — mintha bajnoki mérkőzés lenne — nagyon lelkesen küzdött és minden helyzetet igyekezett kihasználni. Tíz óra előtt két perccel felhangzott az edző szava:

— Az utolsó kosár következik...

Két óra után, ha még egyáltalán lehet, az előzőnél nagyobb lelkesedéssel megindult a harc az utolsó kosárért. Nem kellett sokáig várni, egy-két másodperc múlva behullott az edzés utolsó kosara és befejeződött a játék.

— Ez volt az 1978-ik kosár — mondta Oláh János szurkoló, aki a Rókusi Tornacsarnok lelátójáról kíváncsiságból végigszámolta az edzésen esett kosarak számát.

Azután megkérdeztük dr. Kovács Imre edzőt, hogy milyen erényeket és hiányosságokat lát játékosainál. Elmondta: igen örvendetes, hogy a fiúk majdnem kivétel nélkül biztos távoli dobók. Ma erre a tulajdonságra, a védekezés egyre tökéletesebb formái miatt van nagy szükség. Hiányosság inkább a csapat egészénél az összjátékban található.

Arra a kérdésünkre, hogy mit vár a vasárnapi TF elleni mérkőzésről, az edző ezt válaszolta:

— Mindegyik mérkőzésünk nehéz, mert a harmadik helytől lefelé közel egyforma erős csapatok vannak. A pillanatnyi forma és főleg a küzdeni tudás döntheti el az eredményeket. Az akarat ugyan csapatunknak még nem a legerősebb oldala, mégis bízom a vasárnapi győzelemben...

Cél: a megyei élcsoport

Heti három edzés a bajnoki rajtig

A Szegedi Ruhagyár labdarúgóit a Juta-pályán edzés közben találtuk meg. *Mészáros* Károy, a SZEAC volt neves kapuvédője, aki most a ruhagyáriakat edzi, a következőket mondta csapatáról:

— A megyei bajnokságban tavaly a hetedik helyen végeztünk. Ez a helyezés volt az eddigi legjobb. Az előrehaladás részben a vezetőség komoly támogatásával és a játékosok között kialakult jó közösségi szellemmel magyarázható.

— Jelenleg félszáz játékosunk van. Ugyanúgy, mint tavaly, idén is négy csapatot indítunk. Január közepén kezdtük el az alapozást és most heti három edzéssel készülünk. Első kétkapus edzésünk február 10-én volt.

— Szeretnénk tovább fejlődni — folytatta az edző. — Anyagiakban és felszerelésben nálunk nincs hiány. Nagy hátrányunk azonban, hogy huzamosabb idő óta a távoleső Juta-pályán edzünk és ott játsszuk a mérkőzéseket is. A várostól kieső pálya szinte elriasztja tőlünk a fiatalokat, s ezért nem szívesen jönnek hozzánk. A fejlődés érdekében szeretnénk visszakerülni a Vasutas-pályára, s ebben a kérdésben az SZVSE vezetőségének megértésére számítunk...

— Lendületet adna az is, ha a gyár dolgozói nagyobb érdeklődést mutatnának működésünk iránt és az eddiginél többen látogatnák mérkőzéseinket.

— Vérmes reményeink persze nincsenek — mondta befejezésül Mészáros Károly edző. — Idén szeretnénk jó játékkal és jó eredményekkel felküzdeni magunkat a megyei élcsoportba. Ez nem lehetetlen célkitűzés, és bízom benne, hogy el is tudjuk érni.

S. M.

Álmodozások kora

ÚJ FILMEK

A film két főszereplője: Béres Ilona és Bálint András

Felnőtt kamaszok: ez a film alcíme. Fiatalokról szól tehát. Kérem az olvasót, ne legyintsen erre. Igaz ugyan, hogy mi nagyon sok fiatalokról szóló filmet láttunk, s ezek tulajdonképpen mind egyetlen témát variáltak: a „rossz" ifjúságot mutatták be, leplezték le, és akarták megjavítani. Egy kicsit meg is csömörlöttünk ezektől a filmektől.

Az Álmodozások kora azonban másról szól.

Hősei nem „rosszak", nem „negatív" figurák, nem „huligánok". A szereplők *a legjobbfajta fiatalokat* képviselik. Az az energia, ami bennük feszül, *alkotásra, építésre, munkára, feladatvállalásra lendül*, s nem rombolásra, saját és mások értékeinek pusztítására.

Köszönhetjük *Szabó* Istvánnak, a fiatal rendezőnek és forgatókönyvírónak, hogy a magyar film számára felfedezte ezeket a fiatalokat.

S már ezzel, tehát a puszta témaválasztással *friss levegőt* vitt a mozik nézőterére. A közönség újszerű, eddig még nem ábrázolt konfliktusokat lát. Kénytelen hát odafigyelni.

Milyenek ezek a fiatalok? Éppen most fejezték be az egyetemet, diplomájukon alighogy megszáradt a tinta. De már dolgoznak, bíróságon, mint jogászok, vagy mérnökként egy nagy vállalatnál. Tele vannak tudással, akarattal, ambícióval, türelmetlenséggel. Alkotni, tenni, cselekedni szeretnének.

Nagy dolgokat akarnak tehát véghezvinni ezek a fiatalok. De nem tudnak, vagy még nem tudnak. S úgy érzik, ebben a fő akadály az idősebbek, a 35—40 évesek velük szembehelyezkedő magatartása. Ezek az emberek ugyanis, akik ott ülnek a vezető posztokon, ahelyett, hogy nagy feladatokat bíznának rájuk, résztennivalókkal halmozzák el őket, olyanokkal, amelyekben nem tudják megmutatni tehetségüket. Elégedetlenek ezért ezek a fiúk és lányok, úgy érzik, az öregek elszívják előlük a levegőt. Minden szép munkát ők tartanak meg maguknak, pedig a valóságban nincs egy önálló gondolatuk, s — ahogy a fiatalok kifejezik — fogalmuk sincs arról, hol tart ma a technika.

Hogy igazuk van-e ezeknek a fiataloknak? A film a maga módján felel erre is. A film végén Jancsi, a főhős, véletlenül találkozik Fleschsel, a vállalat „öreg" főmérnökével. S szinte szószerint mégegyszer elhangzanak ugyanazok a szavak, amelyekkel a fiatalok a történet elején megfogalmazták elégedetlenségüket. Kire lehet számítani? Képtelenek lépést tartani. Fogalmuk sincs, hol tart ma a technika...

Csak éppen most *nem Jancsi mondja ezeket a szavakat, hanem az „öreg", 35—40 év körüli mérnök.*

Mindebből, azt hiszem, eléggé világos a film problematikájának *érdekessége, eredetisége és újszerűsége.* S ha hozzávesszük még, hogy mindezt a film *igényes eszközökkel*, az olcsó, kommersz, hatásvadász-megoldásokat messze kerülve meséli el, nyugodtan mondhatjuk, hogy az Álmodozások kora *szép alkotás, jó mű, új filmgyártásunk jelentős munkája.*

A történet *apró epizódokból* áll össze. A *gondolati kötőanyag* azonban olyan erős, hogy a film tartása szilárd, határozott. S nemcsak a gondolati anyag igényességéről van itt szó. Az egész filmen valami *halk, férfias líra* vonul végig. Egy kissé különcködve úgy mondhatnánk, *a felnőtté születés* fájdalma érződik ezen a filmen. S ha nemcsak különcet, hanem nagyot is akarnánk mondani, kijelenthetnénk, hogy ezek a fájdalmak nem kisebbek az igaz szülési fájdalmaknál...

A rendező elképzeléseit, azt az újszerű játékmódot, amit ennek az anyagnak a tolmácsolása megkövetelt, a két főszereplő, *Bálint* András és *Béres* Ilona játéka magas színvonalon fejezi ki. Igazi mai fiatalok ők. Szeretnénk belőlük többet látni.

Nemcsak filmen. Az életben is.

Ö. L.

Az éjszaka világa

A fényes éjszakák filmje. Mint a bevezető mondja, az emberek mindenütt igyekeznek a nappal valósága után a „fantázia anarchiájának" áldozni néhány órát, egy olyan álomvilágban, ahol minden lehetséges. A csoda is.

A néző tehát megváltja mozijegyét és egyben megfizeti belépődíját is a szórakoztató nagyipar fellegváraiba. Gianni *Proia*, a rendező, bűvészkedik. Egyik világvárost a másik után húzza elő a film cilinderéből, felmutatja és máris eltünteti őket, hogy aztán újabb látványok, görlök, mulatók és mutatványok kápráztassanak el. És felragyog a vásznon a párizsi Lidó világhíres mulatója, Koppenhága Tivoli-parkja, Singapore és Honolulu, Nairobi és a négerek „paradicsoma": Harlem. Látjuk a Tiller-görlöket, de szemtanúi lehetünk japán templomi ünnepnek és a „sellők balletjének" — egy amerikai szálloda negyvennyolcadik emeletén.

S ha — a műfajból, tárgyból adódóan — mondanivalója nincs is a filmnek, látni és láttatni valója annál bőségesebb. Az operatőri hármas: *Gianini, Tutwilier* és *Pogany* kitünően látja el feladatát. A szöveg igyekszik jól átkötni, néha iron-izál, szellemesen fricskázva az amerikanizmust és a modern szórakozási végleteket. És végül a közönség kap egy kis ízelítőt, a jó öreg Anglia fanyarul úri humorából is. Humorból egyébként több is elkelt volna ebben a filmben.

S. M.

FARSANGI *furcsaságok*

Farsangot köszöntünk. Most idézzük fel krónikánkban a régi farsangokat, régi bálokat, mikor Gáspár, Menyhárt és Boldizsár nyitotta fel a tánctermek ajtaját.

A legérdekesebbek egyike az 1790-es év farsangja volt. Február 17-én haldoklott már József császár, mikor Budára indult a korona. Ezt az alkalmat ragadták meg a magyar urak és mindenfelé fényes mulatságokat rendeztek.

A határon, a köpcsényi kastélyban tartottak bált, ahol a verbunkos táncot — mint egy régi feljegyzés mondja —, „eggyik, a koronát kísérő Testőrző — Sóki Major uram mutatta be..."

Egy gárdista leveléből megtudhatjuk e kor legújabb párizsi divatját: „... a módik hazájában, Párisban legmódibb kezd mostanság lenni a veres és fehér csíkos pántlika. Nyakékességnek pedig lecsüngő aranyláncot kaptak fel a francia dámák, melynek végéről medaillon nyúlik le. A lánc alatt veres pántlika fityeg a mellre. Talán már Bétsben kaphatók ezen Ékességek, ha igen, küldjél nékem valami alkalmatossággal, mert Prezentbe akarom adni egy Herz-Dámámnak...

No lám mennyit változott azóta a divat.

1790. február huszonkettedikén Vörös István Pest megyei főszolgabíró adott nagy mulatságot. A nap éppen a császár temetésének napja volt, a bál mégis rendkívül fényesen sikerült. Mint a följegyzés mondja:

„Öltözeteikkel is megmutatták a mulatságra összvesereglett Urak és Dámák, hogy igaz magyar Hazafiak s Leányok. Néhány jeles Ifjak egyforma módos öltözetben, úgymint zöld mentében, veres nadrágban és sárga sarkantyús csizmában járták el a magyar katonák táncát. Vezetőjük (Petráss óbester volt, aki maga is magyar ruhában lévén, testének módos illegetése s gyyors mozgásai által a nemes Társaság örömét még nagyobbra tetézte s közönséges tapsolást okozott..."

A jó táncost már akkor is becsülték.

Az 1834-es farsangon a budai „Fácán"-nál tartott álarcos bálon a hangászkar a divatozó galoppokat zengedezte.

Pestről Budára átkelni ezernyi veszéllyel járt. Erre vonatkozólag jegyzé fel a napló írója: „Süvöltve dúlt este az északi szél, mintegy diadallal csapkodván a fölkavart Duna hullámait. S Buda és Pest éji lámpái, mint ragyogó aszszonyi homlokdísz, ezernyi fénypontokként csillámlottak a két városnak egymással szemközt néző parti épületein; végre révész-ladikunk megtelve a budai bálba menő pestiekkel, recsegve megindult, s azonnal a küzdő habok labdájává lőn. A metsző szél ellen felleghajtóinkba burkolva magunkat, szívszakadva vágyódtunk ki a budai partra..."

Mennyit kockáztat az ember egy jó mulatságért.

1835-ben a kis redutban tartották a magányos uraságok bálját. Itt az elhíresült keringőszerzőhős, Joseph Lanner személyesen vezette a zenét, aki egész hangászkarával lejött erre az alkalomra Bécsből. A jelenlévők lelkesen ünnepelték Lannert, nyomtatott verseket osztogattak tiszteletére.

Erre aztán elmondhatjuk jó mulatság, férfi munka volt.

Az 1836-os farsangon hozták be a francia négyest, s a február 6-i bálon táncolták hazánkban először. A férfiak frakkban, cipőben és átlyuggasztott harisnyában jelentek meg.

Ebben az esztendőben tartották a pesti törvényhallgató ifjúság bálját. E mulatságot valóban magyar bálnak lehetne mondani. Az ajtóknál vármegyei hajdúk állottak; a bebocsátó jegyeket maguk az erre kirendelt nemes ifjak vevék által a jött vendégektől; kiknek mindegyike magyarul nyomott táncrendet s minden dáma a terem ajta előtt egy illatos természeti bokrétát kapott..."

1840-ben néhány orvosnövendék összeállt és elhatározták, hogy a jogászok mintájára ők is bált rendeznek. A táncmulatságon megjelentek Bugáth Pál és Flór jeles orvosok is.

A szakmai versenynek régi hagyományai vannak.

Március 2-án tartották a pesti színházi bált. Nagy István főjegyző és Balla Károly Pest megyei várnagy egyre itatták Megyeri Károlyt, a híres színművészt, míg végül Nyáry Pál felemelve igazgatói szavát, kereken megtiltotta a kissé nekivadult mulatást, mondván:

— Ha nekem Megyerit megüttetitek a gutával, becsukhatom a boltot és mehetek haza Nyáregyházára krumplit kapálni!

Az erőnlétre már akkor is vigyáztak!

Az 1860-as évek híres bálját 1865. február 4-én tartották a Vigadóban. A bálon Lendvay Márton, a híres színész jelent meg, mint Karnevál-herceg, udvartartásával együtt, amely csupa különös álarcos figurákból állott.

S az álarc szokássá vált.

Húsz esztendővel később jött divatba a báltermekben az úgynevezett káposzta-taposás. Ezt úgy kell érteni, hogy míg addig a terem közepén aprózta a fiatalság a csárdást, a 80-as évek elején elkezdett a cigány körül táncolni, s némelyik úgy rezgett, hogy csak úgy porzott belé a parkett.

Ez időben egy másik jelenség is megérkezett: a krakérelkedés. Alig volt bál verekedés nélkül, s némelyik mulatság után 10—15 párbaj is keletkezett.

Így lettek az aranyifjak — huligánok.

Külön történetük van a báli meghívóknak. Ismerünk egyszerű, kézzel írott meghívókat. A tenyérnyi papíroson szóról-szóra ez áll:

„A most folyó 1790-ik esztendőben, januárius hónapnak 8-ik napján a Fáy Ágnes Kávés-házánál Nóbel-bál fog tartatni. Kezdődik estvéli 8 órakor. A bemenetel 30 krajcár".

Több, mint száz esztendővel később már aranyszegélyes báli-meghívókat hordott széjjel a posta, melyek között bizony akadtak különös csodabogarak is. Íme:

A Kéthely és Vidéke Ipartestület 1910. január hó 29-én, a Nagyvendéglő termeiben a tervbe vett gyászkocsi beszerzésére jótékonycélú, zártkörű táncvígalmat rendez, melyre kivül címzett urat és becses családját tisztelettel meghívja a rendezőség.

A legkülönösebb báli meghívó hiteles szövege:

Simonyifalva község közbirtokossága 1910. évi január hó 23-ik napján, Schenk Mihály vendéglőjében zárkörű

BIKA—BÁLAT

rendez, melyre kívül címzett urat és becses családját tisztelettel meghívja a rendezőség.

Belépti díj személyenként hatvan fillér. A tiszta jövedelem a tenyészapa állattartási költségek fedezésére fog fordíttatni!

S a vendégek mentek, mert mindig adakozó nemzet voltunk.

Báli krónikánk végén azzal köszönünk el a drága öregektől, s a táncoslábú, mai fiataloktól: jó malatságot az első bálon.

Révész Tibor

DÉL-MAGYARORSZÁG

A Magyar Szocialista Munkáspárt Csongrád megyei és Szeged városi bizottságának lapja.
Megjelenik hétfő kivételével mindennap.
Szerkeszti a szerkesztő bizottság
Főszerkesztő: dr. Lőkös Zoltán
Szerkesztőség:
Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10.
Telefon: 35-35, 30-03
Éjszakai telefon: 35-06
Kiadja a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Kovács László
Kiadóhivatal:
Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10.
Telefon: 35-00, 31-10.
(Beküldött kéziratot nem őrzünk meg, és nem adunk vissza.)
A lapot nyomja a Szegedi Nyomda Vállalat
Szeged, Kárász u. 9.

INDEX 25 053

Terjesztik a Csongrád megyei postahivatalok. Előfizetési díj egy hónapra 12 Ft. Előfizethető bármely postahivatalnál és kézbesítőnél.